

# DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 16, 2009 • Vol. C Nr. 238

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-15-09

PERIODICALS

## P. Malakausko atsistatydinimas sulaukė „Washington Post“ ir „ABC News“ dėmesio

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) – Lietuvos valstybės saugumo departamento vadovo (VSD) Povilo Malakausko atsistatydinimas sulaukė galimo ČŽV kalėjimo Lietuvoje istoriją nagrinėjančių įtakingų JAV žiniasklaidos priemonių – dienraščio „Washington Post“ ir televizijos „ABC News“ dėmesio.

Neseniai Lietuvoje spėjamoje buvusio slapto ČŽV kalėjimo vietoje lankešis „Washington Post“ straipsnio autorius Craig Whitlock, remdamasis Lietuvos žiniasklaidos pranešimais, daro prielaidą, kad P. Malakauskas tapo tyrimo dėl galimai Lietuvoje veikusio ČŽV kalėjimo auka.

Straipsnyje cituojamas tyrimą atliekančio Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovas Arvydas Anušauskas ir pašalintasis prezidentas Rolandas Paksas, paliudijęs, kad tuometinis VSD vadovas teiravosi dėl galimybės priimti terorizmu

įtariamus asmenis.

A. Anušausko pastabomis Lietuvos žiniasklaidai remiasi ir „ABC News“, šiemet pirmoji pranešusi apie Lietuvoje galimai veikusį slaptą sulaikymo centrą „al Qaeda“ teroristams.

ČŽV kalėjimo istorija sulaukė nemažo dėmesio ir Rusijos žiniasklaidoje – anglų kalba perduodama televizija „Russia Today“ cituoja R. Paksą, kuris sakė, kad jo pašalinimas iš prezidento pareigų susijęs su atsakymu priimti terorizmu įtariamus asmenis.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas po savaitės turi pateikti išvadas, ar pagrįsti žiniasklaidos pranešimai, jog 2004–2005 m. Lietuvoje veikė slaptas ČŽV kalėjimas įtariamais teroristams.

Parlamentiniam tyrimui liudijęs P. Malakauskas iš VSD generalinio direktoriaus pareigų atsistatydino pirmadienį.



Oficialiai teigiama, kad P. Malakauskas iš pareigų atsistatydino dėl asmeninių priežasčių. DELFI nuotr.

## „Economist“ kitamet Lietuvai numato didžiausią nuosmukį

Vilnius, gruodžio 15 d. (Delfi.lt) – Žurnalo „The Economist“ tyrimų padalinys „Economist Intelligence Unit“ (EIU) numato, kad kitais metais Lietuvos ekonomika smuks labiausiai pasaulyje, o geriausiai reikalaus klostysis Katarui.

Remiantis žurnale „The Economist“ paskelbta prognoze, kitais metais Lietuvos bendrasis vidaus pro-

duktas (BVP) sumažės 3,5 proc., Venesuelos – 3,4 proc., Puerto Riko – 3 proc., Latvijos – 2,9 proc. Į labiausiai smunkančių ekonomikų sąrašą įtrauktos tokios šalys kaip Airija (–2,5 proc.), Baltarusija (–2 proc.), Estija (–2 proc.), Barbadosas (–1,9 proc.), Jamaika (–1,6 proc.), Vengrija (–1 proc.), Čadas (–0,5 proc.) ir Ispanija (–0,2 proc.).

2010 m. geriausiai reikalai klosis

Katarui, kurio ekonomika, anot EIU, išaugs 24,5 proc. Antroji vieta pagal ekonomikos vystymosi tempą yra numatoma Turkmėnistanui (11 proc.), trečia – Azerbaidžanui (9,5 proc.). Taip pat į sparčiausiai augančių ekonomikų sąrašą pateko Kinija (8,7 proc.), Uzbekistanas (8,1 proc.), Kongo Respublika (8 proc.), Angola (7,3 proc.), Etiopija (7 proc.), Indija

(6,5 proc.), Šri Lanka (6,4 proc.), Madagaskaras (6,2 proc.), Irakas (6,2 proc.) ir Mozambikas (6,1 proc.).

Tuo tarpu Amerikiečių naujienų tinklapis „bloomberg.com“ nurodo, kad dėl Baltijos šalių ekonomikos smukimo prisidėjo sproges nekilnojamojo turto burbulas, pigiai dalinti kreditai ir sumažėjęs eksportuojamų prekių poreikis užsienio šalių rinkose.

## Fotomenininkas A. Sutkus apdovanotas „Tūkstantmečio žvaigžde“



Fotomenininkas Antanas Sutkus. Eltos nuotr.

Vilnius, gruodžio 15 d. (ELTA) – Už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje fotomenininkas Antanas Sutkus apdovanotas Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklu „Tūkstantmečio žvaigždė“.

Šįmet 70 metų jubiliejų švenčiantis A. Sutkus – vienas iš garsiausių Lietuvos fotomenininkų, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas, vienas iš Lietuvos fotome-

nininkų organizacijos įkūrėjų. Per savo ilgą kūrybinę veiklą A. Sutkus išleido apie 10 fotografijų albumų, Lietuvoje ir užsienyje surengė daug personalinių parodų, parašė kelias dešimtis straipsnių, leidinių, knygų fotografijos temomis.

Savo kūryboje fotomenininkas pabrėžia žmogų ir jo kasdienybę. Nespalvoti A. Sutkaus darbai priskiriami humanistinei socialinei fotografijai, psichologiniams portretams. Žymiausi A. Sutkaus kūriniai – „Pionierius“ ir ciklas „Jean-Paul Sartre Lietuvoje“, apkeliaavęs daugelį pasaulio galerijų.

Įteikdamas A. Sutkui „Tūkstantmečio žvaigždės“ apdovanojimą užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas sakė: „Su Jūsų nuotraukų pagalba mes skinamės kelią į vakariečių ir rytiečių mintis ir širdis.“

Dėkodamas už apdovanojimą A. Sutkus teigė, kad Lietuvos atstovybės užsienyje sėkmingai populiarina Lietuvos fotografiją. Anot jo, Kultūros ir Užsienio reikalų ministerijų dėka pavyko įgyvendinti daug lietuvių fotografų projektų užsienyje.

## ES teiks paskolas bedarbiams

Vilnius, gruodžio 15 d. (Balsas.lt) – Europos Parlamentas (EP) pritarė siūlymui sukurti ES priemonę, kuri leis teikti paskolas esamiems bei būsimiems bedarbiams, norintiems įkurti mažą įmonę ir pradėti savo verslą.

Iki 25,000 eurų paskolą savo verslui galės gauti darbo netekę asmenys arba tie, kurių įmonė planuoja uždaryti per artimiausius 3 mėnesius. Jie taip pat galės lankyti mokymus ir gaus pagalbą rengdami verslo planą. ES parama bus teikiama per valstybines bei privačias kreditavimo įstaigas. Kuriamose įmonėse turės dirbti iki 10 darbuotojų, metinė apyvarta neturės siekti 2 mln. eurų. Pagal statistiką, 91 proc. visų Europos įmonių atitinka šiuos reikalavimus, trečdalis mažų įmonių kūrėjų – bedarbiai. Paprastai jiems sunku gauti įprastą banko paskolą.

Projektas veiks 4 metus, pradedant nuo 2010 m. sausio. Jam numatyta 100 mln. eurų ES lėšų, kurias turėtų papildyti Europos investicijų banko ir kitų tarptautinių finansinių įstaigų lėšos.

## Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Linksmų Šv. Kalėdų, laimingų Naujųjų (p. 2)
- Apie ką kalbėjo D. Medvedev? (p. 3)
- R. Kriaučiūno skiltis (p. 3)
- Žurnalistas E. Šulaitis: 60 metų lietuviškos spaudos baruose (p. 4)
- Ar Misiukoni nuteis? (p. 5)
- Nuomonė. Gėda būti lietuviu? (p. 5)
- Kun. J. Jusevičių prisimenant (p. 8, 11)
- Atsiminimai (135) (p. 9)
- Fantastinė literatūra mane žavi iki šiol (p. 10)

### Valiutų santykis

1 USD — 2.36 LT  
1 EUR — 3.45 LT

## DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629  
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG



## Redakcijos žodis



**Adventas, Šv. Kalėdų laikas nėra vien pasinėjimo į save metas. Tai ir laikas, kai lankome vieni kitus, padrąsiname, linkime atsiverti džiaugsmui, dalintis tuo džiaugsmu su kitais, laukti ir patiems daryti stebuklus, galų gale, tikėti. Su tokiais palinkėjimais dar praėjusią savaitę po įvairias Lietuvos vietas pradėjo važinėti LR prezidentė D. Grybauskaitė. Ypatingo jos dėmesio sulaukė Lietuvos mažieji ir jaunimas. Gruodžio 12 d. prezidentė susitiko su J. Stauskaitės vaikų ir jaunimo dailės mokyklos auklėtiniais; gruodžio 14 d. ji drąsino Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro ir Vilniaus J. Ivaškevičiaus jaunimo mokyklos mokinius; gruodžio 15 d. artėjančių Kalėdų proga sveikino Kaišiadorių spec. m-klos ir Abromiškių reabilitacijos ligoninės Vaikų skyriaus vaikus.**

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

## DRAUGAS

(USPS-161000)

### THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to  
Draugas – 4545 W. 63rd Street,  
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

#### GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00  
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

#### Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

#### TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

#### Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org



## SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry  
8830 Magnolia Court  
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Krenta snaigės pamažu, pažiūrėki, kaip gražu.  
Eglės stovi išsipuošę, turbūt šventei pasiruošę.  
Bus greit Kūčių vakarienė ir Kalėdos jau artėja.  
Leiskite pasveikint Jus su šilta, gražia švente.

Linkime Jums linksmų Šv. Kalėdų  
ir  
laimingų Naujų Metų!



Lietuvių skautų sąjunga,  
v. s. fil. **Gintas Taoras**  
LSS tarybos pirmininkas

s. fil. **Rūta Baltaduonytė-Lemon**  
Vyriausia skautininkė  
Seserijos vadė

v.s. fil. **Vytenis Kirvelaitis**  
A.S.S. vadijos pirmininkas

s. fil. **Tomas Dundzila**  
VS pavaduotojas  
Brolijos vadas



A. Kurausko atvirukas.

Dar nevēlu užsisakyti Vydūno fondo Kalėdinių atvirukų rinkinį. Šių metų dvylikos Kalėdinių atvirukų rinkinį sukūrė žymūs dailininkai: A. Kurauskas, Z. Sodeikienė, A. Sutkuvienė ir R. Zotovienė. Jį galima užsisakyti adresu:

Vydūno Fondas  
14911 127th Street,  
Lemont, IL 60439;  
el.pastas:  
vyduno.fondas@sbcglobal.net

Apsilankykite  
[www.skautai.net](http://www.skautai.net)



Vašingtono skautės židinetės sveikina „Skautybės kelio“ redaktorę Aušrą Jasaitytę-Petry ir visus bendradarbius bei skaitytojus su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais 2010 metais.

Pirmoje eilėje (iš k. į d.) sėdi: Aldona Kindurienė, Loreta Leimonienė, Regina Galinaitienė, Audra Griniūtė-Ranous, Aldona Bačkaitienė, vadovė Janina Čikotienė, Audronė Pakštienė. Stovi (iš k. į d.): Elvyra Vodopalienė, Dalė Lukienė, Ramutė Aidienė, Stefa Alšėnaitė-Urban, Daiva Orentienė, Gražina Blekaitienė, Vida Čejauskienė, Meilė Mickienė. Nuotraukoje nėra Irenos Jankauskienės, Virginijos Butienės, Teresės Landsbergienės ir Aldonos Simanavičienės.

**Broniaus Čikoto nuotr.**

### V. S. FIL. JOLANDA KERELIENĖ

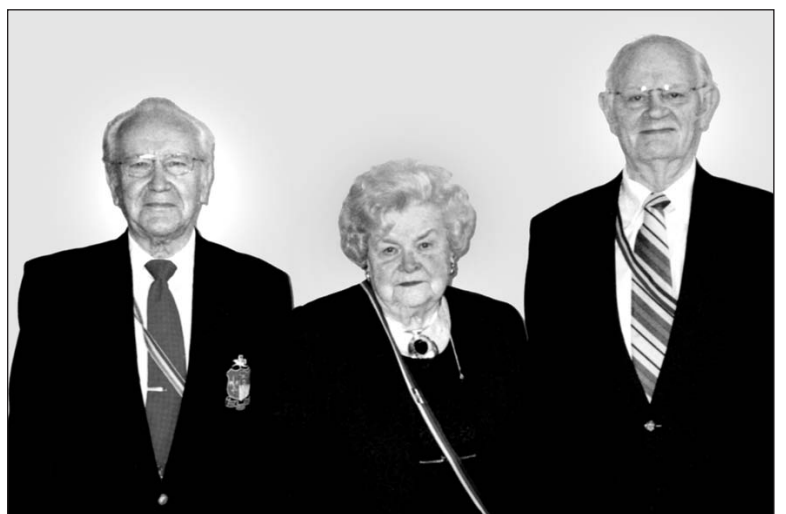
#### KALĖDŲ DIDŽIOJI, ŠVENTOJI NAKTIS

*Nuvargęs pasaulis vėl laukia aušros  
Ir šaukias Aukščiausio teisybės.  
Mes meldžiam, o Dieve, tik vieno – tiesos,  
Suteik mums maldoje ramybės.*

*Kalėdų Didžioji, Šventoji naktis  
Ir Kūdikis – mažas, nekaltas.  
Esi mūsų vargšų didžioji viltis,  
Sušildyk mūs sąžines šaltas.*

*Suteik, Kūdikėli, ramybės mūs šeimai,  
Nušluostyki ašarą, mažink skausmus.  
Leisk grįžti į laisvę vėl mūsų tėvynei,  
Pasiųski ramybę į mūsų namus.*

Čikaga,  
1949 m.



Akademinio skautų sąjūdžio (ASS) 85-erių metų jubiliejinėje metinėje šventėje dalyvavo trys filisteriai, kurie pradėjo studijas ir įstojo į ASS Vokietijoje (iš k.): Leonas Maskaliūnas studijavo Pabaltijo universitete, dabar eina Vydūno fondo tarybos pirm. pareigas, Jolanda Kerelienė studijavo Tubingeno universitete, dabar eina FSS Čikagos skyriaus pirm. pareigas ir prof. dr. Vytautas Černius, studijavo Pabaltijo universitete, dabar eina Vydūno fondo valdybos pirm. pareigas.



# APIE KĄ KALBĖJO D. MEDVEDEV?

**TOMAS BITINAS**

Praeitą savaitę paaiškėjo, kad Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev nei iš šio, nei iš to pareiškė, jog santykiai su Baltijos valstybėmis galėtų būti geresni. O tam reikia tiek nedaug – tik „peržengti ideologinius stereotipus, kurie atsirado iki mūsų ir apsunkina mūsų diskusijas“. O kai įvyks pragmatinio ir moralinio požiūrių susijungimas, „tuomet viskas bus normaliai, ir santykiai pakils į labai gerą lygmenį“.

## Kas tie ideologiniai stereotipai?

Natūraliai iškilo klausimas, iš kur tokios gero ir darnaus bendradarbiavimo apraiškos: ar jos žymi naują Rusijos kryptį, ar tai tiesiog pareiškimas dėl pareiškimo?

Pirmiausia reikia pabrėžti, kad kol kas ši D. Medvedev retorika nepagrįsta niekuo konkrečiu – nebuvo pateikta jokių realių pasiūlymų, ką Rusija ketina padaryti, kad santykiai pagerėtų. Priešingai – išsakytos hipotetinės aplinkybės, kurios pakeistų santykius, labiau priminė ne derybinę laikyseną, o vienašales sąlygas Baltijos valstybėms. D. Medvedev pareiškė, kad reikia peržengti ideologinius nesutarimus, ir tai leis pagerinti dvišalius santykius. Tačiau kas slepiasi už termino „ideologiniai nesutarimai“?

Iš esmės, tai klausimas – ar Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą ir yra atsakinga už šimtų tūkstančių žmonių tremtį, mirtis, sužlugdytą valstybės ekonomiką ir kelių kartų suluošintus gyvenimus? Šiandieninei Rusijai šis klausimas atrodo labai ideologinis ir neesminis, tuo labiau, kad iki šiol dangstomi sausio 13-osios ir Medininkų žudynių organizatoriai bei dalyviai. Greičiausiai ideologija aiškinami ir „Družbos“ naftotiekio uždarymo motyvai, antilietuviška propaganda valstybės valdomoje Rusijos žiniasklaidoje, lietuviško verslo įmonių sąmoningas žlugdymas: vežėjai, pienininkai, mėsininkai ir dar galybė kitų.

Taigi, iš esmės Rusijos prezidentas pasakė, kad jei Lietuva ir kitos Baltijos šalys nekels nemalonių Rusijai klausimų, ši didi šalis gali būti geranoriška ir sudarys palankesnes sąlygas ekonominiam bendradarbiavimui. Pinigai už tylą – juk niekam ne paslaptis, kad būtent Baltijos šalys dažnai kelia nepatogius klausimus per daugiašalius susitikimus dėl tikrojo Rusijos veido.

## Rusijos Šiaurės Rytų kunigaikštystė?

Nereikia pamiršti ir kito dalyko – vos kelios dienos iki D. Medvedev pareiškimo, Vilniuje menama kunigaikštienė įkūrė partiją, skirtą pragmatiniam bendradarbiavimui su Rusija. Partijos suvažiavime aktyviai katučių plojo ir Rusijos parlamentarai. Galbūt čia reikėtų ieškoti priežasčių, kodėl D. Medvedev netikėtai išvydo naujas galimybes? Gal jis jau mato šią

ponią Lietuvos vadove, kuri pagaliau nustos kelti nepatogius klausimus?

Kita vertus, vargu ar šis variantas realus. D. Medvedev nebūtinai žino visus susireikšminusius Lietuvos marginalus. O net jei ir žinotų, vargu ar tikėtusi bent simbolinio naujosios partijos indėlio į Lietuvos užsienio politiką. Taigi Rusijos prezidento žodžių su penktosios kolonos įtaka Lietuvoje gal ir nereikėtų sieti.



Vilniuje menama kunigaikštienė įkūrė partiją, skirtą pragmatiniam bendradarbiavimui su Rusija.

## Tiesiog diplomatiškas pasisakymas

Norint suprasti D. Medvedev pasisakymą, galima pažvelgti paprasčiau. Tereikia įvertinti kontekstą, kuriame nuskambėjo Rusijos prezidento žodžiai. O tai įvyko per Europos ir Azijos žiniasklaidos forumą, Lietuvos žurnalistui uždavus klausimą Rusijos prezidentui. Žinoma, jis galėjo užsipulti Baltijos valstybes, papasakoti apie ten gyvenančius nacius ir savo pirmtako stiliumi pagrįsti skandinti tualetuose. Tačiau ar jam reikalinga tokia žinia Europos Sąjungos valstybių dienraščiuose ir televizijų žiniose? Žinoma, ne. Kur kas solidžiau atrodo pasisakymas apie būtinybę kalbėtis, susitarti ir bendradarbiauti. Juk tai visiškai atitinka jo, kaip demokratijos rėmėjo, įvaizdį. Tuo labiau, kad šiuo pasisakymu jis visiškai nieko neįsipareigojo ir nepažadėjo.

Dar daugiau – tokia laikysena jam dabar lengvai leis apkaltinti Baltijos valstybes, kad šios, „nepaisant titaniškų asmeninių Rusijos prezidento pastangų“, visiškai nenori bendradarbiauti ir sąmoningai renkasi įtampą, o ne dialogą. Juk tai Rusijos išimtinė teisė nuspręsti, kas yra gera ir teisinga – net ir labai diplomatiškai žodžius parinkęs D. Medvedev nesulaikė ir paliepė neliesti sovietinės istorijos klišių apie Raudonosios armijos išvaduotojos žygius.

Galima teigti, kad Rusijos vadovas nepasakė nieko naujo, todėl keista, kad Lietuvoje jo žodžiai buvo sutikti taip pakylėtai ir naiviai tikintis, kad nei iš šio, nei iš to Rusija taps normali demokratines žaidimo taisykles pripažįstanti valstybė.

„Lietuvos žinios“

## Artėja žiemos šventės ar Šv. Kalėdos?

**ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS**



Prieš pereinant prie pavadinime minimos temos, pirmiausia noriu pasidžiaugti „Drauge“ paskaitęs, kad trijose Čikagos ir jos apylinkių vietose Šv. Kūčių vakariene įvyks gruodžio 24 d. Gruodžio 4 d. pranešime skaitome, kad Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje ir Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijoje gruodžio 24 d. vyks Kūčių vakariene ar Šv. Kūčios. Skaitytojai gal prisimins, kad gruodžio 1 d. savo skiltyje agitavau už Kūčių šventimą gruodžio 24-tąją, o ne kada nors anksčiau. Neteigių, kad turėjau įtakos parenkant paminėtų Kūčių renginių datą, bet malonu matyti, kad liekame ištikimi savo tradicijoms.

Vakar paštininkas atnešė krūvelę laiškų. Vienuose ankstyvi švenčių sveikinimai su aukų prašymu, o iš kitų be jokių sveikinimų kyšojo tarsi ranka, taikanti į laiško gavėjo piniginę. Kalėdų metas – tai ne tik dovanų gavimo, bet ir jų davimo kitiems laikas. Iš Lietuvių Fondo mano adresu atėjo du sveikinimai. Pridėjame laiške anglų ir lietuvių kalba džiaugiamasi, kad buvau iškilmingos šventės prezidento Valdo Adamkaus garbei dalis. Rašoma apie artėjančias šventes, toliau mane ir mano artimuosius Fondas sveikina „artėjančių žiemos švenčių proga“. Artėjančių žiemos švenčių? Maždaug tokiais pat žodžiais baigiamas trumpas laiškas: „Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą Lietuvių Fondui ir sveikiname Jus artėjančių Švenčių proga.“

Galvojau, kad toks pats laiškas bus ir kitame LF voke, adresuotame man, kaip JAV LB Lansing apylinkės, išdininkui. Apsirikau! Šiame laiške dėkojama mano organizacijai, kuri yra svarbi mūsų bendruomenėje ne tik savo darbais, bet ir savo parama Lietuvių Fondui. Toliau jau nieko nesaikoma apie žiemos šventes, bet vis tiek sveikinama artėjančių Švenčių proga. Abiejuose laiškuose pasigedau Šv. Kalėdų paminėjimo. Angliškame tų laiškų tekste Kalėdų nepaminėjimas net nekrito į akį – per daugelį metų pernelyg prie to jau pripratau. Juk „politiškai taisyklingą nusiteikimą“ mums į galvas kiša American Civil Liberties Union (ACLU), kad negalima užgauti kitatikių, ypač netikinčiųjų, krikščioniškų švenčių paminėjimu. Pastabas apie Šv. Kalėdų nepaminėjimą Fondo laiškuose sušvelnina faktas, kad ant lankstinuko viršelio po žiemos vaizdu ir šalia LF ženklo aiškiai, raudonomis raidėmis parašyta: „Linksmų Šventų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų!“

Įdomiu sutapimu tą pačią dieną el. paštu iš Čikagos gavau laiškutį, skatinantį pasiųsti Kalėdų sveikinimus ACLU, kuri sunkiai dirba, norėdama pašalinti užuominas apie Kalėdas iš besitariančių švenčių. Buvo pridėtas ir adresas, kur sveikinimus siųsti. Primenama, kad laišškai, linkintys „Merry Christmas“ būtų mandagūs, o ne užgaulūs. Teigiama, kad kelios tonos Kalėdiniais sveikinimais užkimštų tų laiškų apsunkina atidarymo procesą, nes, ieškant aukų, būna atplėšiami visi gaunami vokai. Šio el. laiško gavėjai skatinami išleisti 44 centus pašto ženklui, ACLU prašant Šv. Kalėdas palikti ramybėje. Ta proga ACLU taip pat galima priminti, kad nėra tokio dalyko kaip Švenčių eglutė. Visą laiką tokia eglutė buvo ir yra vadinama Kalėdų eglute. ACLU yra ta pati organizacija, kuri iškėlė teismo bylą prieš JAV valdžią, reikalaujančią iš mūsų viešojo gyvenimo išimti Dievą, Kalėdas bei užuominas apie religiją.

Kalėdiniai atvirukai plauks ir toliau. Smagu juos gauti. Šiek tiek daugiau pastangų reikia juos rašyti ir išsiųsti. Plinta skatintina mada prie Kalėdų sveikinimo atviruko pridėti ir bendralaiškį, kuriame glaustai aprašomi praėjusieji metai. Paties aprašymo stilius priklauso nuo bendralaiškio rašytojo sugebėjimų ir kūrybingumo. Reikėtų vengti panegirikos ar protokolinio įvykių surašymo. Bendralaiškis gali pajvairinti šeimos nuotraukos. Toliau gyvenantieji bent nuotraukose gali matyti ir sekti draugų šeimos augimą ir brendimą.

Jau kuris laikas „Draugas“ kviečia savo skaitytojus pasinaudoti dienraščio paslaugomis ir Kalėdinius sveikinimus išspausdinti jo puslapiuose. Už tokį patarnavimą ir tarpininkavimą pridera palikti auką spaudos išlaikymui. Viešų sveikinimų dėjimas neturėtų reikšti, kad niekam asmeninių sveikinimų nesiuočiama, nors gal daugeliu atveju taip ir yra. Aišku, yra atvejų, kur dėl sveikatos menkėjimo ar ekonominio nepritekliaus, asmeniniai sveikinimai nebėra įmanomi, bet noras palaikyti nors ir simbolinį ryšį su draugais ir artimaisiais tebėra stiprus.

Bent trys lietuviškos organizacijos kasmet paruošia ir platina Kalėdinius sveikinimus lietuvių kalba. Tai Ateitininkų namai, „Draugas“ ir Vydūno fondas. Jų pastangos išlaikyti Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinimo tradiciją yra skatintinos. Jei šalia to joms iš tų pastangų lieka vienas kitas doleriukas, irgi gerai.

Pabaigai palikau el. pašto paslaugas, daugeliui lengvai prieinamas, norint apsikeisti sveikinimais šviesos greičiu. Nors ne kartą pats esu tam patogumui pasidavęs, vis dar stengiuosi jam priešintis. Tačiau prispirtas prie sienos sakyčiau, kad blogiausia būtų iš nieko jokio Kalėdinio sveikinimo negauti. Po to būtų geriau sveikinimą gauti nors ir el. paštu negu jokie. Bet dar geriau būtų gauti popierinį sveikinimą, nors ir ne lietuvių kalba. Dar arčiau širdies būtų iš lietuvių gauti sveikinimą lietuvių kalba. Idealiausias variantas būtų gauti ranka rašytą sveikinimą lietuvių kalba, kur išskirtinai minimos Šv. Kalėdos ir Naujieji Metai. O jei prie to dar būtų pridėtas įdomiai parašytas bendralaiškis su šeimos nuotrauka – pasijausčiau esąs prie rojaus vartų!



# Žurnalistas E. Šulaitis: 60 metų lietuviškos spaudos baruose

**ALGIS VAŠKEVIČIUS**  
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

2009-aisiais sukako 60 metų, kai į Ameriką atvyko gausus būrys tada „dypukais“ vadintų lietuvių. Jie dažniau nei kas savaitę amerikiečių kariuomenės transporto laivais atplaukdavo į New York ar Boston miestus. Tarp jų buvo ir būsimas lietuviškos žurnalistikos senbuvis Edvardas Šulaitis, su kuriuo jau nemažai metų susirašinėju elektroniniu paštu, kelis kartus bendravau ir Amerikoje, lankiausi jo namuose Cicero.

E. Šulaitis į Ameriką laivu iš Vokietijos atplaukė 1949 metų spalio pabaigoje. Jo laivo draugai buvo broliai Jonas ir Adolfas Mekai, tuo pačiu laivu atplaukė ir Edvardo ilgametis kaimynas, neseniai amžinybėn iškeleliavęs JAV lietuvių veikėjas, buvęs marijampolietis daktaras Petras Kisielius. Ta kelionė yra aprašyta Lietuvoje 2000-aisiais išleistoje Jono Meko knygoje „Žmogus be vietos“.

E. Šulaitis į Ameriką 1949-ųjų spalio 18-ąją iš Vokietijos išplaukė su 100,000-tuoju atvykėliu į šią žemę – žurnalistas iki šiol pamena, kad tai buvo estas Eduards Kiskis su žmona ir trimis sūnumis. Ta proga prie laivo įvyko iškilminga ceremonija, buvo sakomos kalbos. Tarp tūkstančio laivo keleivių apie šimtas buvo iš Lietuvos. Kelionė truko 10 dienų, daugelis sunkiai sirgo jūros liga, bet pasirodęs New York siluetas, Laisvės statula įkvėpė viltį, kad prasideda visai kitoks, naujas, gražus ir laimingas gyvenimas.

Traukiniu iš New York E. Šulaitis atvyko į Čikagą, prieš tai gavęs 5 dolerius įsikurti Dėdės Samo žemėje. Iš pradžių jis gyveno ten, kur ir dauguma lietuvių – Marquette Park, kuris vėliau virto juodaodžių rajonu. Tad vėliau lietuviai kraustėsi daugiausia į Lemont miestelį, taip pat kitus rajonus užmiestyje. Kažkada daug jų gyveno ir Cicero, dabar ten – jau meksikiečių rajonas.

Čia ir gyvena E. Šulaitis – daugelio laikraščių bendradarbis, Gedimino ordino Karininko kryžiaus, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto žvaigždės kavalierius, Lietuvių kultūros tarybos žurnalisto premijos laureatas, turintis ir kitų Lietuvos bei Amerikos lietuvių apdovanojimų. Jis nuo pat įkūrimo yra ir Marijampolėje leidžiamo „Suvalkijos“ žurnalo redkolegijos narys, Vlodo Jakubėno draugijos, taip pat visos Amerikos lietuvių žurnalistų vienijančios sąjungos pirmininkas.

Kai prieš keliolika metų pradėjau bendrauti su šviesios atminties inžinieriumi Algiiu Liepinaičiu (apie jį neseniai rašiau „Drauge“), jis man papasakojo apie kraštiečių žurnalista E. Šulaitį, atsiųsdavo jo straipsnių iš „Draugo“. Ne vieną iš A. Liepinaičio sumanymų kolega E. Šulaitis buvo pagarsinęs „Drauge“, vėliau – ir Amerikos lietuvių. Kai 2000-aisiais lankiausi Čikagoje pirmą kartą, su E. Šulaičiu susitikti neteko, bet apie jį papasakojo dailininkė Magdalena Birutė Stankūnė, taip pat jo kraštiečių, sakiusi, kad Edvardas jau daug metų kruopščiai plūša lietuviškos spaudos baruose.

2005-aisiais susitikome pirmą

kartą Lemont, aktyvios lietuvių veikėjos Aušrelės Sakalaitės namuose. Edvardas daug papasakojo apie darbą, domėjosi Lietuvos aktualijomis, jų gimtųjų Kybartų naujienomis, sakė, kad bendradarbiauja daugelyje lietuviškų leidinių – iš viso jo suskaičiavo apie dvi dešimtis. Ir ne tik Amerikos – nemažai metų jis rašė Lietuvoje leistam „Sporto“ laikraščiu (kolega visada daug rašė sporto temomis ir dabar teberašo), taip pat „Tėviškės žiburių“ savaitraščiui Kanadoje. Kai 2008 metais lankiausi „Tėviškės žiburių“ redakcijoje Toronto mieste, jo redaktorius Česlovas Senkevičius man pasakojo, jog visada laukia profesionalių Edvardo rašinių, džiaugiasi šio žurnalisto aktyvumu, išprusimu ir energija.

Vilniuje leistame „Sporto“ laikraštyje Edvardas bendradarbiavo nuo 1965 metų, tai leido užmegzti ryšius su tuomete Lietuvos sporto federacija ir 1967-aisiais surengti Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio federacijos komandos kelionę į Lietuvą. Tuo metu tai buvo sunkiai įsivaizduojamas dalykas, ši išvyka įėjo į istoriją kaip didžiausia išeivijos lietuvių sportinė išvyka į okupuotą Lietuvą.

Edvardas man, gerokai jaunesniam savo kolegai, padeda ir patarimais, pasidalija savo žiniomis. Kai „Ekstros“ žurnalui ruošiau didelį straipsnį apie garsią lietuvių Jievitę Paulekiūtę, Amerikoje ištekėjusią už milijonieriaus W. Rockefeller, E. Šulaitis mielai pasidalijo turima medžiaga, papasakojo apie jo susitikimą su šia įdomios biografijos moterimi, kurios tėvai yra gyvenę netoli Marijampolės, Kalvarijoje, atsiuntė ir pluoštą nuotraukų šia tema.

Kai pernai spalį E. Šulaitis minėjo savo 80-ąsias gimimo metines, Lietuvoje buvo išleista nedidelė, 80 puslapių knygelė apie jį „Lietuvybės riteris, sporto metraštininkas“. Ji prasideda tuometio prezidento Valdo Adamkaus mintimis apie E. Šulaitį kaip „Ilgiausiai išeivijoje rašantį žurnalista“.

„Edvardą Šulaitį išskiriu kaip patį ilgiausiai savo rankose išlaikiusį žurnalisto plunksną. Jį prisimenu dar tada, kada pats jaunas studentas dalyvavau sporto aikštėse, o jisai net ir tuo laiku, būdamas jaunesnis už mane, jau pasireiškė kaip sporto žinių korespondentas per įvairias žaidynes. Jisai tos plunksnos niekada neišleido“, – teigia prezidentas.

V. Adamkus knygelėje džiaugiasi, kad E. Šulaitis visą savo gyvenimą ištikimai tarnavo lietuviškai spaudai ir lietuvių visuomenei. Leidinyje savo prisiminimais apie žurnalista dalijasi Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, aprašęs susitikimą su E. Šulaičiu 1969-aisiais Kybartuose, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė, Pasaulio kybartiečių draugijos valdybos pirmininkas Rymantas Vaičiaitis, pirmasis Lietuvos sporto žurnalistų federacijos pirmininkas Vytautas Kazakevičius, daug kitų sporto, kultūros veikėjų, kraštiečių.

Knyga iliustruota įdomiomis nuotraukomis, iš kurių galima sužinoti, kad E. Šulaičiui teko būti ir aktoriumi – jis vaidino eilinį vokiečių kareivį Antrojo pasaulinio karo bata-



Svečiuose pas E. Šulaitį jo namuose Cicero – gausius archyvus bevertant.

**A. Vaškevičiaus nuotr.**

lijose Šiaurės Afrikoje 1955 metais sukurtame Hollywood filme „To Hell and Back“.

Pasitinkant 80-ąsias E. Šulaičio gimimo metines, prieš metus buvo paskaičiuota, kad per tuos šešis kūrybinio darbo dešimtmečius parašyta mažiausiai 15 tūkstančių straipsnių ir komentarų, padaryta gerokai daugiau kaip 5 tūkstančiai nuotraukų. Turėdami tarp savęs tokių kūrybingą žmogų džiaugėsi ir Cicero miestelio žmonės, kurių dėka apie Cicero, ten vykstančius renginius Edvardas daug ir seniai rašo.

Visai neseniai, lapkričio viduryje, sukako 60 metų nuo to laiko, kai jis rašo „Draugui“ – niekas šiame leidinyje nėra bendradarbiavęs ilgiau. E. Šulaitis teigia suskaičiavęs, kad iš viso yra rašęs maždaug dvidešimtyje laikraščių ir žurnalų, pastaruoju metu dar rašė šešiams, o apie savo praitį galėtų parašyti storą knygą.

Edvardas prisiminė, jog tuometis „Draugas“ spausdindavo išsamius naujai į Ameriką atvykusiųjų sąrašus, o pagal juos atvažiavusieji savo kukliuose naujuosiuose būstuose sulaukdavo šio laikraščio.

„Tai kaip tie mano Kybartai?“, – klausė Edvardas, nes būtent ten jis gimęs, nors tėviškės namo miestelyje jau neišlikę, nebėliko ir artimų giminių, tik netoli Kybartų esančiame Kybeikių kaime dar gyvena dvi puseserės. Kai įsisteigė Pasaulio kybartiečių draugija, Edvardas tapo jos nariu, bendrauja su kitais jos valdybos nariais.

Su E. Šulaičiu galima kalbėti valandų valandas, nes tai vaikščiojanti enciklopedija. Tai žmogus, per 60 žurnalistinio darbo metų parašęs tiek straipsnių, kuriems sudėti turbūt reikėtų 30 storų tomų. Pernai jo namuose Cicero išprašiau, kad parody-

tų savo archyvus, nors nelabai norėjo, atsiprašinėjo, kad nesutvarkyta. Pamačiau ten toki lobyną, kad net akys apraibo. Edvardas išsaugojęs dar pabėgėlių stovyklose Vokietijoje 1944 ir vėlesniais metais leistų lietuviškų laikraščių komplektus, daugybę knygų, prisiminimų, užrašų, jis surinkęs išsamią medžiagą apie kitą garsų Sūduvos krašto žmogų – dailininką Viktorą Petravičių, kitus įdomius asmenis.

Susitikę Edvardo namuose 2008-ųjų balandį kalbėjome gal keturias valandas, kurios pralėkė akimirksniu, ir dažnokai skambėjo liūdna gaida – laikas negailestingai retina senųjų inteligentų gretas, daugybė Edvardo draugų, aprašytų herojų, sutiktų žmonių jau išėję Anapus, labai dažnai tenka rašyti pažįstamų, artimų asmenų nekrologus. Tokia realybė, ir niekur nuo to nepabėgsi.

Ne kartą prašiau ir kviečiau jį atvažiuoti į Lietuvą, kurioje nebuvo nuo 2000 metų, nors nuo 1970 iki 2000-ųjų čia lankėsi 15 kartų. Žinoma, sveikata jau ne ta, prieš kelerius metus teko iškęsti sunkią operaciją, buvo baimintis dėl gyvybės, o ilgas skrydis per Atlantą vargina.

Edvardas lyg ir planavo, norėjo, ruošėsi prieš savo 80-mečio jubiliejų dar atvykti į gimtinę, bet netrukus man parašė, kad vis dėlto sveikata privers atsakyti tokios kelionės. Nepaisant to, ir šiandien „Draugas“, „Amerikos lietuvis“ Amerikoje, „Tėviškės žiburiai“ Kanadoje ir kiti laikraščiai dar spausdina Edvardo straipsnius įvairiomis temomis, ir jo plunksna per tiek metų nėra neatšipo. Belieka tikėtis, kad dar ne vienas įdomus įvykis, susitikimas, renginys bus Edvardo aprašytas, pagarsintas, įamžintas, nes laikas viską negailestingai gramzdina į užmarštį.



**REMKIME  
DRAUGO FONDA –  
RŪPINKIMĖS  
„DRAUGU“!**

**TEL.: 773-585-95000  
WWW.DRAUGAS.ORG**



# AR MISIUKONĮ NUTEIS?

Atsiliepiamas į gerb. Zenono Rekašiaus laišką,  
išspausdintą „Drauge“ 2009 m. gruodžio 2 d.

## BRONIUS NAINYS

Pirmiausia į gerą pusę. Rašai: „Kadaise išleidęs Lietuvos kovų ir kančių serijos pirmąją knygą, nesąžiningo žmogaus buvai apkaltintas, kad skleidi sovietinę propagandą, mažinančią Lietuvos gyventojų trėmimus į Sibirą. Kadangi šitame šmeižte nebuvo nė krislelio tiesos, kaip mokėdamas gyniau patį ir įrodinėju šitokių priekaištų absurdiškumą.“

Tikslus prisiminimas ir dėmesio vertas šio Paties elgesio man priminimas. Tačiau ir be to priminimo aš, mielas Zenonai, to neužmiršau ir niekad neužmiršiu, nes tai buvo man labai didelė, visokeriopa parama, kurią kiekviena pasitaikiusia proga privačiai ir viešai aplinkai pasistengdavau priminti ir už ją Pačiam padėkoti. Tokius padėkos žodžius rasi ir praėjusių mėnesių išleistoje knygutėje „Mano sąlytis su ‘Draugu’“, kurią Pačiam pasiunčiau ir kurią jau turbūt gavai. O šia proga – dar kartą dėkui. Beje, pagalbos man vėl gali prireikti, nes tas absurdiškas, nė krislelio tiesos neturintis šmeižtas, perkeltas į „Draugo“ sukaktuvinį leidinį „‘Draugui’ – 100. Už tikėjimą ir lietuviybę“ („Vedamasis, sukėlęs audrą“, psl. 277), ir mano viešas reikalavimas jį iš šios istorinės knygos pašalinti kol kas nesulaukė jokio atgarsio. Išeina – prieš penkiolika metų skelbtas „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“, o kartu su ja ir manęs apmelavimas lieka istorijai.

Dabar man priekaištaujanti laiško pusė – Misiukonis. Priekaištus priimu dėmesin ir bandysiu juos apsvarstyti, bet nesuvokiu, kodėl mano samprotavimai apie buvusio KGB pulkininko perdavimą teismui po net 11 metų Panevėžio prokuratūroje užsitęsusių ikiteisminio tyrimo siejami su Paties didžiule pagalba man? Tad šį klausimą palieku tik dar kartą, mielas Zenonai, Pačiam pareikšta padėka.

Atsiliepdamas ribosiuosi tik Misiukoniu. Tačiau Paties pasakojimas apie jį ir priekaištai man iš tikrųjų iškelia daugiau klausimų negu į juos atsako. Teigi, kad mano rašinyje „Ar Misiukonį nuteis“ yra daug tiesos, bet pats rašinys labai neteisingas, nes „pasako tik pusę tos tiesos“. Dar kartą jį ir vėl paties priekaištus perskaitęs, vis dėlto nesuvokiu, kurios pusės tiesos, dargi net neparagabą „Draugo“ skaitytojams rodydamas, aš būčiau nepasakęs. Tos, kurią Pats bandai jiems pasakyti? Bet kad ir čia ne tikrovė, nes irgi tik prielaidos.

Sutinku, mano klaida yra teiginys, kad Misiukonį Vidaus reikalų ministru paskyrė okupantas, bet ir Pats klysti teigdamas, kad jį paskyrė jau Lietuvą nepriklausoma valstybė paskelbęs Atkuriamasis Seimas. Nes iš tikrųjų jį į savo kabinetą pasikvietė pirmoji Nepriklausomos Lietuvos premjerė, jau dabar kelintą kartą teismo pripažinta KGB bendradarbi Kazimira Prunskienė, manyčiau, kaip KGB pareigūną kolegą.

Koks iš tikrųjų buvo to paskyrimo tikslas? Juk kas gali žinoti, kad tik dėl tokio, Paties išmintingu vadi-

namo sprendimo Maskva susilaikė nuo bandymo užgniaužti Lietuvos nepriklausomybę nudojant jėgą? O kažin ar buvusio uolau okupanto paslaugūno, KGB pulkininko paskyrimas negalėjo būti bandymas gelbėti nuo atsakomybės kitus kolegas kagėbistus, kai tokioms ypatingoms pareigoms paskirtas laisvės kovotojas jų atžvilgiu būtų kitokį požiūrį puoselėjęs? Ir kažin ar taip jau išmintinga buvo buvusį uolų okupanto paslaugūną skirti pirmuoju nepriklausomos Lietuvos vidaus reikalų ministru? O gal tai buvo Prunskienės apgalvotas, ko gero, su pačiu Misiukoniu sutartas žingsnis kaip tik jo išsigelbėjimui? Kitokio vėjo pūstelėjimą pajutus, skubiai šokti per tvorą ir likti su tauta. Taip pat, kaip ir pati Prunskienė? Ir dar daugelis kitų, vėliau gudriai išnaudojusiu suirutę, milijonus valstybės turto „susiprivatinsiu“ buvusių KGB pareigūnų.

Tačiau, manau, kad toji Paties primenama mano klaida nedidelė, nes kažin ar milicijos vadas tuo laiku už vidaus reikalų ministrą nebuvo net galingesnis, nes jis savo rankose turėjo jėgą ir ją, kaip atrodo, naudojo. Teigi, kad Lietuvos labui. Bet aš toks tikras nebūčiau.

Rašai, kad Misiukonio vadovaujama milicija saugojo „Laisvės lygos demonstrantus, kad niekas jiems netrukdytų“. Galbūt. O gal tik uoliai dabojo, kad jie nenueitų ten, kur valdžia nenori, ir nesielgtų taip, kaip valdžia irgi nenori? O ar ne toji pati KGB pulkininko Misiukonio vadovaujama milicija suiminėjo prieš Molotovo-Ribbentropo sutartį prie Mickevičiaus paminklo demonstruojančius Lietuvos laisvės kovotojus, juos tardė, kai kuriuos vežiojo po miškus, vidurnakty juos ten išmetė ir paliko. Girdėjau skundų ir apie jų apspardymą.

Taip pat žinau, jog muitininkus Medininkuose išžudė Omonas iš Rygos, sakai, Misiukoniu atsisakius tokį įsakymą vykdyti. Kieno įsakymą? Tačiau jeigu iš tikrųjų taip buvo, mano klausimas būtų, kodėl tai sužinojęs Misiukonis muitininkų negynė, savo vadovaujamam Omonui neįsakė juos saugoti taip pat, kaip saugojo Laisvės lygą? Jeigu jis iš tikrųjų buvo su tauta.

Girdėjau tas pačias Paties minamas kalbas ir apie automatą ant Misiukonio stalo. Bet kodėl su tuo pačiu automatu ir kita jo turima jėga nebuvo jis su tauta prie televizijos bokšto, kur Lietuvos patriotai nuogomis rankomis stoji prieš tankus ir prarado keturiolika taurių lietuvių gyvybių? Taip pat nesimatė jo su ta pačia tauta nei prie Seimo, nei prie Spaudos rūmų? Tad apie kokius Misiukonio ordinų vertus nuopelnus galime kalbėti?

Būdinga ir, aišku, Misiukonį teisinanti ir Paties nurodyta Misiukonio į KGB gretas pasukimo priežastis: per 1941 m. sukilimą baltaraiščių sušaudytas jo, tada dar dviejų metų berniuko, tėvas. Sutinku, nepaisant, kokio būtų buvusi priežastis, sukilėlių elgesys nepateisinamas. Čia aš su Tavim. Tačiau taip pat nepateisinu ir už

# NUOMONĖ

## Gėda būti lietuviu?

### ZITA ČEPAITĖ

Gal dar ne vienas prisimena tuos laikus, kada pakilūs žodžiai „lietuviams esame mes gimę, lietuviams turime ir būt, tą garbę gavom dar užgimę, neturim leisti jai pražūt“ gan tiksliai atliepdavo dažno lietuvių savijautą. Tačiau šiandien nuotaikos kitos.

Apie kokius nors viešus lietuvių išsižadėjimus kol kas neteko girdėti, bet esąs lietuvis vargu kas skuba girtis. Ypač Anglijoje. Gal net Airijoje? Greičiausiai ir Amerikoje. Nejaugi vos išvykus iš Lietuvos pasidaro gėda būti lietuviu?

Prieš gerus porą metų vienoje bendrovėje teko sutikti maždaug trisdešimties metų tautietį, kuris per visą vakarą lietuviškai neištarė nė žodžio – kalbėjo vien angliškai. Įdomiausia, kad visoje bendrovėje dirbo vien lietuvių. Tiesa, visi neblogoi susigraibantys angliškai ir be vargo suprantantys, ką po kelerių gyvenimo Londone metų anglakalbiu tapti spėjęs tautietis nori pasakyti. Beje, jis buvo toks pakantus, kad nereikalavo, jog kalbėtume su juo angliškai, neapsimetinėjo nesuprantas, kas jam sakoma, bet pats atsakydavo tik angliškai.

Buvo smagu klausytis, kaip susikalbama vartojant dvi skirtingas kalbas ir be vertimo. Bet kaip bebuvę, anglakalbiui tautiečiui išėjus, visi atsipūtė, pasijuto kažkaip laisviau. Kodėl – kiekvienas aiškintų skirtingai. Mano mintis būtų tokia – tas vaikas kažkaip sugebėjo priversti visus jaustis truputį nepatogiai dėl to, kad, gyvendami Londone, jie vis dar daro cepelinų balius, kepa blynus, bendrauja gimtąja kalba ir laikosi įsikibę vienas kito. Paklaustas, ar jau nebemoka lietuviškai, jis paaiškino, kad lietuvių kalba jam nereikalinga, nes darbe jis kalba tik angliškai ir kalbėjimas lietuviškai jam trukdo išmokti taisyklingos angliškos tarties. Savo pasirinkimo nekaltinti lietuviškai su gėdijimusi būti lietuviu jis nesiejo.

Ar daug tokių, kaip minėtasis vaikas – sunku pasakyti. Daugiau tokių, kurie pritartų šiai, interneto diskusijų svetainėje išsakyta minčiai: „Aš daug apvažiavau Europos šalių, bet kada manęs paklausia, iš

kur aš, niekad nesakau, kad iš Lietuvos, nes lietuvių tiek prisidirbę Europos Sąjungos šalyse, kad baisu apie tai šnekėti, nors visa tai mes puikiai žinome. (...) Man gėda dėl mūsų tokios tautos.“

Nežinia, kodėl taip susiklostė, bet pastaruoju metu Anglijos žiniasklaidoje pasirodė gana daug neigiamos informacijos, susijusios su Lietuva ir lietuviams. Ko verta vien istorija apie jaunuolį, kuris nuo tilto numetė ir mirtinai sužalojo šunį, o jo draugas tai nufilmavo ir vaizdo medžiagą išplatino internete. Istoriją aprašė daugybė ne tik Jungtinės Karalystės, bet ir viso pasaulio žiniasklaidos, ji sulaukė gausybės komentarų internete.

„Išgarsėjome kaip žiaurūs ir buki žmonės. Tai – pats blogiausias įvaizdis“, – taip šią padėtį interneto svetainei „Delfi.lt“ pakomentavo Lietuvoje gerai žinoma viešųjų ryšių specialistė Rūta Vanagaitė.

Atsiverčiau „Daily Mail“ interneto puslapyje, manydama, kad šunis mylintys angliai dabar tikrai nešykštės „gražių“ žodelių apie lietuvius. Betgi ne – visuose komentaruose buvo smerkiamas žiaurus ir pasibaisėtinas poelgis bei jį įvykdęs asmuo, kurį daugelis komentatorių nepatingėjo įvardinti vardu ir pavarde – Svajūnas Beniukas. Tačiau neradau nė vieno apibendrinimo, kuriame būtų kas bloga pasakyta apie Lietuvą, kaip šalį, ar lietuvius, kaip tautą. Tad tas pasibaisėjimas, dėl kurio iš tikrųjų kiekvieną apimtų gėda, jog išgarsėjome kaip žiaurūs ir buki, atėjo ne iš britų žiniasklaidos ir ten išsakytų komentarų. Tokius apibendrinimus patys susikuriame arba perimame iš savų vertintojų, patys jais baisimės ir todėl gėdijamės būti lietuviams.

Psichologai tokį atvejį aiškina taip: taip paprastai elgiasi kolektyvinės sąmonės žmonės, kurie suvokia save pirmiausia kaip tam tikros grupės – tautos, klasės, klanų ar šeimos – atstovą, o ne kaip individą.

Natūralu, kad kiekvieną kartą paskaičius, ką koks tautietis iškretė, pasijuntama nesmagiai. Norėtusi būti geresnės tautos atstovu. Tačiau kai suvoki, kad būti lietuviu jokių būdu nėra lygu būti Svajūnu Beniuku, imi ir nustoji gėdytis, kad esi lietuvis.

**Anglija.lt**

tai Misiukonio pasirinkto atpildo, savanoriškai jungiantis į nusikalstamą organizaciją KGB, okupanto įrankį, vykdančią žiaurų smurtą, kankinimus, žudynes prieš laisvės siekiančią lietuvių tautą, nesiskaitant su priemonėmis.

Pagal tokią „teoriją“, kokį kelią aš turėjau pasirinkti, kai trečią karo dieną Linkuvoje kitataučiai komjaunuoliai pagavo keturis gimnazistus, išsikvietė okupanto karinį dalinį, atidavė jiems tuos jaunuolius, o šie, nusivėję prie Pakruojo dvaro, juos sušaudė? Tarp jų ir mano 17 metų brolių. Tačiau nė minties man nebuvo suklikti Misiukonio pasirinktu keliu. Žydu žudynėmis šlykštėjau tada ir tokį pat jausmą nešiojuosi šiandien.

Tad į paties priekaištus mano atsakomojo svarstymo išvada: kaltinda-

mas mane skaitytojams nepasakius visos teisybės, jos, mielas Zenonai, nepasakei nei Pats. Kaip matai iš mano samprotavimų, tavo teiginiai irgi tik svarstytinios prielaidos, taigi ir neįrodančios, kad Misiukonis savo okupantui teiktas paslaugas per nusikalstamą KGB organizaciją, į kurią, beje, neverčiamas, vien tik savo valia įstojo, ypač dalyvavimą su naikinime paskutinio Lietuvos partizanų Kraujalio, būtų atpirkęs. Todėl manau, kad jo bylos atidavimas teismui pagrįstas ir tokiam prokurorų sprendimui pritariu. Ir tik apgailestauju, kad toks kelias nebuvo pasirinktas vertinant visų kitų KGB tarnyboje okupuotoje Lietuvoje buvusių atžvilgiu. Ir kuris iš jų savo nuodėmes atpirko, sprendimas turi priklausyti ne kam nors kitam, bet tik Nepriklausomos Lietuvos valstybės teismui.



## Lietuvos vizijų konkurso prizą pasidalino du nugalėtojai



„Padovanok Lietuvai viziją“ nugalėtojai.

Eltos nuotr.

**Vilnius**, gruodžio 15 d. (Delfi.lt) – Pirmadienį iškilmingame renginyje LNK studijoje buvo įteikti apdovanojimai konkurso „Padovanok Lietuvai viziją“ laimėtojams. Pagrindinis prizas – 15,000 litų – atiteko dviems nugalėtojams – jaunam architektui Justui Ingelevičiui bei TV prodiuseriui ir žurnalistui Jonui Baniui. Beveik 400 Lietuvos ateičiai neabejingų žmonių šiame dalyvavo savaitraščio „Atgimimas“ ir verslininko R. Dargio surengtame konkurse.

„Tai jau trečiasis vizijų konkursas, tačiau šiame žmonės buvo gerojai aktyvesni nei ankstesniais metais. Nemažai įdomių minčių atsiuntė ir vaikai. Savo pasiūlymų Lietuvai turėjo ir užsieniečiai“, – sako savaitraščio „Atgimimas“ vyriausioji redaktorė ir konkurso komisijos narė Indrė Makaraitytė.

Komisija negalėjo išrinkti vienos vizijos-nugalėtojos, todėl nutarė prizinį fondą padalinti dviem autoriams.

J. Banys pelnė komisijos simpatijas, siūlydamas Lietuvos įvaizdžio ašimi pasirinkti medų (vizija „Lietuva – medaus šalis“), o J. Ingelevičius siūlė materialiąją aplinką perkelti į virtualią erdvę (vizija „Sumodeliuok

Lietuvą arba virtualus krizės sprendimas“).

Nugalėtojus sveikino renginio globėjas prezidentas Valdas Adamkus, apdovanojimus teikė ministrai Vygaudas Ušackas ir Algis Čaplikas.

Kiti konkurso „Padovanok Lietuvai viziją“ apdovanojimai atiteko šiems nugalėtojams:

„Vienybės vizija“ – tinklalapio „Trys milijonai“ komandai, įsteigusiai tinklalapį užsienio lietuviams.

„Vaikystės vizija“ – trylikamečiui Mariui Bukauskui, į porą lapų sutalpinusiam taisyklės, kaip reikėtų auklėti vaikus, ir pavyzdžiu pasirinkusiam savo tėvius.

„Drąsos vizija“ – Jurgiui Jonaičiui, parašiusiam viziją „Dideli dalykai prasideda nuo mažų“.

„Augink atsakingai vizijas“ – mokytojui Viliui Krivickui („Mokytojas, kuris moko svajoti“) ir Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto darbuotojams, pasiūliusiems darbovietėse įsteigti vaikų kambarius, bei tam pačiam drąsiam vaikui – Mariui Bukauskui.

„Stiprybės vizijos“ nugalėtojas – Žydrūnas Ramonas, savo vizijoje siūlęs rūpintis sveikata.

## Numatoma atšaukti I. Marčiulionytę iš ambasadorės pareigų

**Vilnius**, gruodžio 15 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministerijos teikimu Vyriausybė numato priimti sprendimą nuo 2010 m. vasario 1 d. atšaukti Iną Marčiulionytę iš Lietuvos nepaprastos ir įgaliotosios ambasadorės prie Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) pareigų.

I. Marčiulionytė į ambasadorės pareigas Lietuvos nuolatinėje atstovybėje prie UNESCO buvo paskirta 2002 m. gruodį tuometinio prezidento Valdo Adamkaus dekretu. Šiose pareigose I. Marčiulionytė tuomet pakeitė 2002 m. pavasarį mirusią rašytoją, literatūros kritikę, vertėją Ugnę

Karvelis. Prieš tapdama Lietuvos ambasadore prie UNESCO I. Marčiulionytė buvo kultūros viceministrė.

Į UNESCO Lietuva buvo priimta 1991 m. spalio 7 dieną. Po metų buvo įsteigta Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija Vilniuje ir Lietuvos nuolatinė atstovybė prie UNESCO Paryžiuje.

2007 m. ambasadorė I. Marčiulionytė buvo išrinkta UNESCO Vykdomosios tarybos vicepirmininke ir yra Vykdomosios tarybos biuro narė. I. Marčiulionytė buvo viena iš kandidatų į UNESCO generalinio sekretoriaus pareigas šįmet vykusiuose šio aukščiausio organizacijos pareigūno rinkimuose.

## Lietuva atsisakė dalyvauti „Eurovizijoje“

**Vilnius**, gruodžio 15 d. (Delfi.lt) – Lietuva atsisakė dalyvauti „Eurovizijos“ dainų konkurse, tačiau dar yra laiko rasti rėmėjų ir jame dalyvauti, teigia Lietuvos televizijos direktorius Rimvydas Paleckis.

„Vakar buvo paskutinė diena, kai reikėjo priimti sprendimą dėl dalyvavimo, nes pasitraukus vėliau grėstų baudos“, – sakė R. Paleckis.

Pasak jo, Lietuva suinteresuota vardo garsinimu pasaulyje, o „Eurovizijos“ konkursas – viena geriausių pro-

gų pasirodyti gausybei žiūrovų.

Lietuvos televizijos vadovas taip pat neatmeta galimybės, jog Lietuva konkurse galėtų dalyvauti šalies Nepriklausomybės atkūrimo 20 metų proga. Pasiruošimas konkursui ir dalyvavimas Lietuvai atsieitų apie 300,000 litų.

R. Paleckio teigimu, atranką į „Euroviziją“ reikėtų skelbti vėliausiai sausio mėnesį. 2010 metais „Eurovizija“ vyks Norvegijos sostinėje Osle.

## Svarbu žinoti

### Jau galima lengviau pasikeisti pasą

**Užsienio reikalų ministerija** – Lietuvos piliečiai, kurie yra deklaravę išvykimą iš Lietuvos, grįžę į Lietuvą dėl paso išdavimo ar keitimo gali kreiptis ne tik į Migracijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniuje, bet ir į bet kurią migracijos tarnybą jiems patogioje vietoje.

Supaprastinta paso išdavimo tvarka užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams, kurie dėl paso išdavimo ar keitimo kreipiasi laikinai atvykę į Lietuvą, taikoma nuo 2009 m. gruodžio 1 dienos.

Naująjį pasą Lietuvos pilietis galės atsiimti toje pačioje migracijos tarnyboje, kuriai jis pateikė prašymą išduoti arba pakeisti pasą. Pasas migracijos tarnyboje gali būti išduotas ar pakeistas ir skubos tvarka.

Pilietis, pateikęs dokumentus dėl paso išdavimo ar keitimo Lietuvos konsulinei įstaigai užsienyje, gali atsiimti pasą ir Migracijos departamente Vilniuje arba Lietuvos konsulinėje

įstaigoje užsienio valstybėje, kuriai pasas siunčiamas per Užsienio reikalų ministerijos Konsulinę departamentą.

Naujai išduotą pasą taip pat gali paimti piliečio įgaliotas asmuo, pateikęs įgaliojimą ir savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

### Už kvietimų užsieniečiams tvirtinimą reikės mokėti

**ELTA** – Vyriausybė patvirtino 17 litų rinkliavą už kvietimų užsieniečiams laikinai atvykti į Lietuvą tvirtinimą. Mokėti reikės už teritorinių policijos įstaigų migracijos tarnybų teikiamą paslaugą Lietuvos gyventojams, kurie pageidauja pasikviesti į šalį laikinai atvykti užsieniečių ir priiima už jų atsakomybę buvimo Lietuvoje metu.

Vyriausybės nutarimas parengtas atsižvelgiant į šių metų rugpjūčio mėnesį įsigaliojusius Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties pakeitimus, kuriais nustatyta, kad už minėtą paslaugą imama valstybės rinkliava.

## Vilnius siūlo Talinui ir Rygai skolintis kartu

**Vilnius**, gruodžio 15 d. (ELTA) – Vilnius siūlo Talinui ir Rygai skolintis kartu steigiant Baltijos savivaldos plėtros fondą. Tikimasi, kad suvienijus trijų miestų jėgas būtų galima gauti geresnes kreditavimo sąlygas, tapti mažiau priklausomiems nuo vietos komercinių bankų. Vėliau fondo veikloje galėtų dalyvauti daugelis smulkesnių trijų Baltijos šalių savivaldybių.

Vilniaus miesto mero Viliaus Navicko teigimu, naujasis fondas įgautų savivaldybės skolintis tiesiogiai tarptautinėse finansų rinkose. „Skolinantis tarptautinėse finansų rinkose, būtų galima išvengti komercinių maržų, vadinas, ir sumažinti

kreditavimo įkainius“, – sakė V. Navickas.

Pasak Vilniaus mero patarėjo Dariaus Indriūno, skolinimosi kaštai sumažėtų, skolinantis bendrai ir atsisakant savivaldybių atskirai imamų daugybės kreditų. Vilniaus savivaldybės skolos siekia apie 760 mln. litų.

Savivaldos plėtros fondai veikia daugelyje Europos šalių – pavyzdžiui, Suomijoje, Čekijoje. Suomijos savivaldos plėtros fondas „Municipality Finance“, jungiantis daugelį Suomijos savivaldybių, turi „AAA“ finansinį vertinimą ir tarptautinėse finansų rinkose tiesiogiai skolinasi itin mažais įkainiais.

## SPORTAS

### Paaškėjo Lietuvos krepšininkų varžovai

**Stambulas**, gruodžio 15 d. (ELTA) – 2010 metų pasaulio vyrų krepšinio čempionate Turkijoje Lietuvos rinktinė žais D grupėje kartu su Ispanijos, Prancūzijos, Kanados, Naujosios Zelandijos ir Libano komandomis. Tai paaškėjo Stambule (Turkija) ištraukus burtus. D grupės komandos žais Izmyre.

Graikijos rinktinė, kurią trenuoja lietuvis Jonas Kazlauskas, žais C grupėje kartus su Kinijos, Turkijos, Rusijos, Puerto Riko ir Dramblio Kaulo Kranto komandomis.

Čempionate dalyvaus 24 komandos, suskirstytos į keturias grupes. Į atrinktąsias varžybas pateks po keturias geriausias kiekvienos grupės komandas.

Kaip žinoma, Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA) Lietuvos komandai suteikė vardinį kvietimą dalyvauti pasaulio pirmenybėse.

16-osios pasaulio vyrų krepšinio pirmenybės vyks rugpjūčio 28 – rugsėjo 12 dienomis. Pirmenybių talismanu bus katinas, kuriam vardą išrinko krepšinio gerbėjai.

Lietuvos rinktinė, kurios vyriausiuoju treneriu neseniai tapo Kęstutis Kemzūra, pasaulio čempionate dalyvaus trečią kartą. 1998 ir 2006 metų planetos pirmenybėse lietuviai buvo septinti.

#### Burtų rezultatai:

A grupė (Kaiseris): Serbija, Argentina, Australija, Jordanija, Vokietija, Angola;

B grupė (Stambulas): Kroatija, Brazilija, Tunisas, Slovėnija, Iranas, JAV;

C grupė (Ankara): Kinija, Turkija, Rusija, Puerto Rikas, Dramblio Kaulo Krantas, Graikija;

D grupė (Izmyras): Lietuva, Libanas, Prancūzija, Ispanija, Kanada, Naujoji Zelandija.

Aplankykite  
[www.draugas.org](http://www.draugas.org)





## Pasaulio naujienos

### F. Castro: JAV nusiteikusios prieššakai



Kubos vadovas teigia, kad Jungtinės Amerikos Valstijos ir vėl yra nusiteikusios prieš Lotynų Ameriką. Reuters/Scanpix nuotr.

**Vilnius**, gruodžio 15 d. (Delfi.lt) – Lotynų Amerikos kairiųjų partijų vadovai baigė dviejų dienų trukmės susitikimą Havanoje, kuriame buvo pasakyta griežtos kritikos Jungtinėms Amerikos Valstijoms, praneša CNN.

Venesuelos prezidentas Hugo Chavez garsiai perskaitė sergančio buvusio ilgamečio Kubos vadovo Fidel Castro laišką, kuriame šis teigia, kad Jungtinės Amerikos Valstijos ir vėl yra nusiteikusios prieš Lotynų Ameriką.

„Tikrieji imperijos ketinimai yra akivaizdūs“, – rašo F. Castro, „ši kartą jie slypi už draugiškos šypsenos ir afroamerikietiško prezidento Barack Obama veido.“

Lotynų Amerikos ir Karibų regiono prezidentai ir ministrai susirinko į Havanoje vykusį kairiųjų verslo grupės „Bolivarian Alternative for the Americas“ (arba ALBA) susitikimą.

Prieš penkerius metus H. Chavez ir F. Castro sukurta, kaip alternatyva

Jungtinių Amerikos Valstijų siūlo miems laisvosios prekybos blokams, pasak Lotynų Amerikos specialistų, dabar ALBA kovoja, kad išliktų svarbi naujajame politiniame kontekste, iš dalies dėl to, kad šiaurėje esanti „blogio imperija“ turi naują liberalesnę prezidentą Baltuosiuose rūmuose.

Susitikimo metu Kubos prezidentas Raul Castro įspėjo, kad seni nesutarimai su Washington neišnyks.

Sumažėjusios naftos kainos taip pat paveikė H. Chavez įtaką šiame regione. Per ALBA Venesuela naudojo už naftą gautas pajamas raštingumo programų ir neturtingiausių regiono žmonių akių operacijų finansavimui. Tačiau retorikos nesumažėjo.

Havanoje susirinkę vadovai stipriai kritikavo tai, kaip Washington susitvarkė su Hondūro krize.

ALBA susitikime dalyvavo prezidentai ir ministrai iš Kubos, Venesuelos, Bolivijos, Ekvadoro ir keleto Karibų regiono šalių.

### Pasaulio vadovai mėgina gelbėti krinkančią JT klimato konferenciją

**Kopenhaga**, gruodžio 15 d. (AFP/BNS) – Pasaulio vadovai antradienį pradėjo rinktis į Danijos sostinėje vykstančią Jungtinių Tautų (JT) klimato konferenciją, mėginami išjudinti stringančias derybas, kilus nerimui, jog šis forumas gali baigtis nesėkme.

JT generalinis sekretorius Ban Ki-moon, Didžiosios Britanijos premjeras Gordon Brown, Brazilijos prezidentas Luiz Inacio Lula da Silva ir kiti politikos „sunkiasvoriai“ atvyks į Kopenhagą, kur posėdžiaujantys pareigūnai ir klimato reikalų ministrai per 8 dienas trukusį derybų maratoną stengėsi padaryti kokią nors pažangą.

„Raginu visus pasaulio vadovus dvigubai sustiprinti pastangas siekiant susitarimo, paskutinį kartą sukaupti jėgas šiame finaliniame ruože“, – Ban Ki-moon sakė žurnalistams New York, prieš išskrisdamas į Danijos sostinę.

„Laiko lieka vis mažiau. Nėra kada spyriotis ir kaltinti, – pridūrė jis. – Jeigu viskas bus palikta išspręsti vadovams paskutinę minutę, rizikuojame, kad bus priimta silpna sutartis arba nebus jokios sutarties. Tokios nesėkmės padariniai gali būti baisūs.“

Kopenhagos konferencija pasieks atomazgą penktadienį, kai Danijos sostinėje susitiks 120 valstybių vadovai. Manoma, jog šis susitikimas bus

vienas iš svarbiausių per laikotarpį nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Konferencijos dalyviai siekia, kad šalys išpareigotų sumažinti taršą šiltnamio poveikį sukeliančiomis dujomis, taip pat suderintų tvarką, pagal kurią labiausiai klimato pokyčių pažeidžiamoms šalims būtų skirta milijardai dolerių paramos.

Pasak mokslininkų, jeigu nepavyks pažaboti atmosferos taršos, Žemės klimatas jau po dešimtmečio gali smarkiai pašiltėti. Klimato pokyčiai daugelyje regionų sukeltų sausras, potvynius, audras ir vandenynų lygio kilimą. Nuo šių stichinių nelaimių gali nukentėti dešimtys milijonų žmonių.

Tačiau Kopenhagos konferencijos delegatai nesutaria, kaip padalyti šią naštą. Besivystančios šalys reikalauja, kad turtingosios valstybės išpareigotų iki 2020 m. 40 proc. sumažinti taršą šiltnamio poveikį sukeliančiomis dujomis, palyginus su 1990 m. lygiu.

Besivystančios milžinės, tokios kaip Kinija ir Indija, sako pageidaujanti savo nuožiūra imtis priemonių, kurios turėtų sulėtinti numatomą jų sukeltą taršos padidėjimą. Tačiau kitos šalys jas spaudžia prisiminti ambicingesnius išpareigojimus, kurių vykdymą tikrintų tarptautinės įstaigos.

### EUROPA

#### VARŠUVA

Apie 200 pabėgėlių iš Gruzijos ir Rusijos (Lenkijos žiniasklaidos duomenimis, daugiausiai – išeiviai iš Čėčėnijos ir Ingušijos) antradienį užgrobė traukinį Lenkijos Legnicos geležinkelio stotyje, praneša DELFI.ru. Užsieniečiai nori be bilietų patekti į Strasbūrą ir kreiptis į Europos žmogaus teisių teismą su skundu dėl prastų gyvenimo sąlygų Lenkijos pabėgėlių centruose.

#### SOFIJA

2012 m. NATO patalpins Bulgarijoje priešraketinio gynybos skydo elementus, bulgarų laikraščiu „Sega“ pranešė šaltinis šalies karinėje žinyboje. PRG sistemą statys ne JAV, o NATO. Ji bus išdėstyta Lenkijoje, Čekijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje ir Turkijoje. NATO veikiausiai Bulgarijai perduos priešlėktuvinės ir priešraketinės gynybos sistemas „Patriot“. Jos bus pastatytos šalies šiaurėje, Juodosios jūros pakrantėje Šabla miesto rajone.

#### ROMA

Italijos premjerui Silvio Berlusconi veidą sužalojęs užpuolikas atsiprašė už savo „bailų ir neapgalvotą veiksmą“, pranešė Italijos žiniasklaida. Italijos premjeras iš ligoninės bus išrašytas šiandien, tačiau kurį laiką nedirbs. Užpuolikas M. Tartaglia, kuris buvo suimtas iškart po šio išpuolio, per savo advokatą perdavė laišką, kuriame atsiprašė dėl savo veiksmų. Pasak Italijos žiniasklaidos, užpuolikas pastaruosius 10 metų turėjo psichikos problemų.

### RUSIJA

#### MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev, Kremliuje sutikęs Vietnamo ministrą pirmininką Nguyen Tan Dung, pažymėjo, kad Rusija yra pasirengusi bendradarbiauti keliuose dideliuose projektuose su Vietnamu. „Nepaisant ekonomikos krizės, mūsų santykiai nenukentėjo. Priešingai, pastebėtas dvišalės prekybos augimas“, – pabrėžė D. Medvedev.

\*\*\*

Švedijos ambasados Maskvoje prekybos ir ekonomikos skyriaus pirmasis sekretorius Anders Martin Forss skubiai išvyko iš Rusijos dėl tarptautinio skandalo, susijusio su jo pašalinio verslu Rusijos teritorijoje, pranešė Rusijos televizija NTV. NTV paskelbė, kad šis švedų diplomatas iš Baltarusijos į Rusiją veždavo nebrangias moteriškas ir vyriškas kojines. Pigiai prisipirkęs jų Baltarusijoje jis veždavo jas į Rusiją, naudodamasis diplomatine neliečiamybe. A. M. Forss anksčiau tarnavo Latvijoje ir Lietuvoje.

### AZIJA

#### MANILA

Iškeldinami tūkstančiai aktyviausio Filipinų ugnikalnio papėdėse gyvenančių žmonių, kadangi pareigūnai perspėja apie gresianti didžiulį jo išsiveržimą. Iš Mayono kalno, esančio centrinėje šalies dalyje, nuo pirmadienio veržiasi lava ir pelenai, praneša arabų televizija „Al Jazeera“. Mayonas – aktyviausias iš 22 Filipinuose esančių ugnikalnių, per paskutiniuosius keturis šimtmečius jis išsiveržė daugiau kaip 50 kartų.

#### BEIJING

Kinijoje pradėtas statyti ilgiausias pasaulyje jūrinis tiltas, kuris sujungs žemyną, Honkongą ir Makao ir sustiprins šių autonominių regionų susijungimą bei Perlų upės deltos (PUD) ekonominės zonos atsigavimą. Šiame pramonės regione pagaminama beveik trečdalis Kinijos eksportuojamų prekių. Tikimasi, kad naujojo tilto statyba bus baigta 2015–2016 m., o jo kaina gali siekti 73 mlrd. jūanių (25,2 mlrd. litų).

### JAV

#### WASHINGTON, DC

Prezidento Barack Obama administracija paskelbė planus įsigyti kalėjimą Illinois, į kurį bus perkeltas „tam tikras skaičius“ sulaikytųjų iš JAV karinėje bazėje Guantanamo įlankoje esančio kalėjimo, pranešė vienas amerikiečių pareigūnas. B. Obama nurodė vyriausybei įsigyti Illinois šiaurės vakaruose esantį Thomson pataisos centrą, kuriame bus „apgyvendinti federaliniai kaliniai ir tam tikras skaičius kalinių“ iš Guantanamo, sakė pareigūnas, pagidavęs neskelbti savo pavardės.

# ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND  
www.atlanticexpresscorp.com

<p><b>Ocean Freight</b></p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p><b>Air Freight</b></p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p><b>Auto Export</b></p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
<p><b>Trucking</b></p>	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p><b>Small Packages</b></p>	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680  
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363



## OMAHA, NE



Juozas Jusevičius (d.) su vyskupu.

## Jame buvo kažkas tokio, kad žmonės užmiršdavo skylėtas kojines

### Prisiminkime kun. Juozą Jusevičių

#### RŪTA TALŽŪNIENĖ

Šį mėnesį suėjo lygiai 110 metų, kai gimė mūsų gerbiamas kunigas, daug pasitarnavęs parapijos žmonių gerovei, Juozas Jusevičius ir lygiai 50 metų nuo jo mirties.

Kun. Juozas Jusevičius yra vienas iš tų kunigų, kuris savo gyvenimą pašventė ne tik kunigybei, bet ypač žmonėms. Jo pagalba žmonėms yra neįkainojama.

Kun. J. Mukulskis 1932 m. kovo 9 d. atsisakė savo pareigų ir perėjo dirbti į Omahos (NE) Šv. Juozapo ligoninę kapelionu. Visa laimė, kad 1932 m. kovo 1 d. Šv. Antano parapija sulaukė naujo klebono – kun. J. Jusevičiaus.

Jis dzūkas, gimė 1899 m. lapkričio 12 d. Vilniaus krašte, Kolesnikų parapijoje. Mokyklą pradėjo lankyti Lietuvoje. Devynerių metų amžiaus kartu su tėvu atvyko į Ameriką. Čia dar besimokant pradinėje mokykloje, 1914 m. saleziečių misionierių dėka pateko Don Bosco institutą NY. 1917 metais įstojo į La Salet tėvų misionierių kolegiją, kurią 1922 m. baigęs įstojo į Šv. Marijos dvasinę seminariją Baltimorėje. Kunigystės šventimus gavo 1927 m. iš vietinio vyskupo J. E. M. Curley. Buvo priimtas į Grand Rapids, MI vyskupiją vietinės lietuvių parapijos vikaru. Po kelių mėnesių

perėjo į marijonų vienuolyną Hinsdale, IL.

1929 m. įsikūrus Šv. Kryžiaus lietuvių ligoninei Čikagoje, užėmė kapeliono vietą. 1931 m. perėjo į seniausią lietuvių Šv. Jurgio parapiją dirbti vikaru. Po penkerių gražaus kunigavimo metų paskirtas Omahos Šv. Antano parapijos klebonu.

Kun. Jusevičius labai domėjosi spauda, daug rašė ir pats. Prieš atvykstant į Omahą jis jau buvo išleides keletą naudingų knygelių: „Mūsų kelias“, „Mūsų vaikų laimė“, „Dievo ir artimo meilė“, „Šventų Mišių auka“ ir „Paguodos žodis ligoje“.

Kunigas buvo labai aktyvus gyvenime. Jis rėmė saviveiklas, rengė piknikus, kvietė svečius, kurie skaitydavo paskaitas, plėtė žmonių akiratį. Iki jo atvykimo lietuviški laikraščiai labai mažai rašė apie Omahos lietuvių rūpesčius ir darbus. Beveik nieko nebebuvo daroma tautiškumui išsaugoti. Lietuviai neturėjo darbų. Daug kas išvažiuodavo į kitus miestus.

Jam atvykus sujudo lietuvių gyvenimas Omahoje. Amerikietišku dienraščiu korespondentai tapo dažni svečiai tarp lietuvių. Buvo aprašomos lietuviškos šventės, renginiai, iškilūs sportininkai, besilankantys svečiai iš kitų miestų ar iš Lietuvos.

**Nukelta į 11 psl.**

**Dainavos Stovyklos Fondo taryba sveikina visus šv. Kalėdų ir 2010-tųjų Naujųjų metų progą, bet ypatingai šio fondo rėmėjams, bei Dainavos stovyklą įvertinantiems, siunčiame nuoširdžiausius linkėjimus Naujiesiems metams ir kviečiame toliau džiaugtis, Dainavos stovyklos nuostabumu, ateinančiais metais.**

Užtikrinkime Dainavos stovyklos ir mūsų jaunimo ateitį, remdami šį fondą. Prisiminkime Dainavos Stovyklos Fondą dar šiais besibaigiančiais 2009-taisiais metais, švenčiant svarbias gyvenimo progas, bei pagerbiant mirusius, atminimo aukomis.

2009-taisiais metais fondo aukotojų suma padidėjo \$12,495.00 įnašais. Seka 2009-tųjų m. (nuo liepos 1 d. iki gruodžio 10 d.) aukotojų sąrašas. Skliausteliuose rasite aukotojų bendrą sumą šiam fondui.

**Nuoširdus ačiū visiems aukotojams!**

**\$1,000 N.N.**

**\$500** Nerius Landys (\$500); Milda ir Šarūnas Landžiai (\$500)

**\$300** Margaret ir Darius Rudžiai (\$1,300)

**\$250** Mary ir Marius Kriaučiūnai (\$500); Danutė ir Vitas Sirgėdai (\$1,000)

**\$200** Gražina ir dr. Romualdas Kriaučiūnai (\$1,400); Andrėja ir Viktoras Memėnai (\$300)

**\$185** Jonas Nakas (\$185)

**\$150** Vitalija ir dr. Kęstutis Kebliai (\$250)

**\$100** Algirdas Bielskus (\$100); Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto (\$200); Audronė ir Robert P. Copes (\$600); Kun. Matas Čyvas (\$800); Eugenija Daugirdienė (\$200); Irena ir Stanley Jurjonai (\$200); Vytautas A. Keblys (\$100); Allen A. Konce (\$100); Danutė ir Algimantas Liaugaudai (\$100); Algimantas Majauskas (\$100); Janina ir Jonas Mikulioniai (\$300); Viktoras Nakas (\$200); Lidija ir Darius Polikaičiai (\$400); Rožė Ražauskienė (\$260); Dr. Alex ir Vytautas Sauliai (\$150); Indrė ir Donatas Tijūnėliai (\$1,525); Janina ir Narimantas Udriai (\$875); Dr. Elona ir dr. Rimas Vaišniai (\$200)

**\$85** Daina ir Saulius Čyvai (\$235)

**\$75** Taura ir Vitas Underiai (\$375)

**\$50** Alma ir Paulius Jankai (\$710); Elena Jasaitienė (\$230); Gražina ir Vytautas Kamantai (\$200); Birutė ir Juozas Kasperavičiai (\$500); Rita ir Viktoras Kaufmanai (\$50); Stasė Kazlauskienė (\$150); Daiva ir dr. Petras Kisieliai (\$1,100); Izabelė ir Rimas Korsakai (\$700); Daiva ir Paulius Majauskai (\$600); Ramunė ir Juozas Mikailai (\$425); Daiva ir Algis Mockaičiai (\$50); Birutė ir Vytautas Pabedinskai (\$50); Dainė ir dr. Thomas Quinn (\$1,130); Vanesa Sandoval-Kaselionis (\$100); Mindaugas Saulis (\$150); Daina ir dr. Donatas Siliūnai (\$400); Ramona ir Jonas Vaikučiai (\$150); Jūratė Žindulienė (\$50)

**\$35** Dr. Vita ir Rimas Aukštuoliai (\$85)

**\$30** Alė ir Andrius Butkūnai (\$285); Rita ir Kastytis Giedraičiai (\$1,230); Dalia Stonienė (\$125)

**\$25** Aniceta Giedraitienė (\$120); Vita ir Viktoras Memėnai (\$225)

**\$20** Rita ir Edmundas Kaspučiai (\$55); Genutė ir Algis Rudžiai (\$65)

#### Mirusiųjų atminimui aukos

a.a. Vytauto Musonio atminimui (\$100)

a.a. Emilijos Mickienės atminimui (\$185)

a.a. Stasės Bublienės atminimui (\$775)

#### CAMP DAINAVA FOUNDATION, INC.

A NOT FOR PROFIT TAX EXEMPT CORPORATION

FED. I.D. #20-4811506

Dainavos Stovyklos Fondo Taryba

Saulius Čyvas, pirmininkas

Dr. Marius Laniauskas, išdininkas

Birutė Bublienė

Kastytis Giedraitis

Paulius Jankus

Aukos prašome siųsti:

Dr. Mariui Laniauskui

6604 Ivana Ct., Mentor, OH 44060

Čekius rašyti: Camp Dainava Foundation





# LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

## Leonas Čerškus

Nr. 135

Išbadėjusios kolchozininkės nė kiek neatsitraukė, tik dar sparčiau ėmė rankioti išmestą duoną. (Aš jau buvau pakankamai alkio užgrūdintas ir karo metu, ir nelaisvėje. Gerai supratau, koks brangus šiems žmonėms yra paprastas duonos kąsnis.) Moteriskais neatsitraukė, švelniai, nepiktaiš žodžiais belsdamosi į kareivio sąžinę. Tada sužvėrėjęs čekistas iššovė į viršų. Mes nustojome mėtyti.

– Kareivi, kur tavo sąžinė?! Juk tai gali būti ir tavo motina, broliai, seserys! Jie gal irgi neturi ką valgyti..., – bandėm ramiai įtikinėti enkavėdistą. Bet po šūvio atbėgo daugiau sargybinių, kurie kartu nuvijo vargšų minią, o mus įspėjo, kad šaudys, jeigu dar mėginsime mėtyti. Ešelonui pajudėjus, nusisukę sargybiniai laipteliais ėmė lipti į savo „špokines“ – būdeles. Mes tuo pasinaudojome ir dar išmetėme kelias „paikes“ vargšams. Jautėsi, kad tokių ešelonų, kaip mūsų, jie jau matė ne vieną. Važiuojant toliau, beveik kiekvienoje stotyje mus sutikdavo panašūs būriai išalkusių moterų su mažais vaikais ant rankų. Jau mokėjome, kaip saugiau juos sušelpiti.

Pro Smolenską, Minską mūsų ešelonas judėjo toliau į Rytus neaprepiamais Rusijos imperijos plotais, sustodamas tik tose stotyse, kuriose keisdavo garvežius ar praleisdavo priešpriešiais važiuojantį traukinį. Dažnai sustojus būdavo atstumiamos vagono durys. Kai durų properšoje išvydavome kelis nekantraujančius pasismaginti sadistų snukius, o vyresnis iš jų sukamanduodavo: „Vsem na levo! (Visi į kairę!)“, suprasdavome, enkavėdistai vėl sugalvojo papramogauti. Kai visa „brigada“ pereinavo į kairę vagono pusę, į vidų įlipdavo ketvertas pramogų ištroškusių sargybinių. Rankose visi jie laikydavo po didelį medinį plaktuką ilgu kotu. Tie plaktukai kažkodėl man primindavo vaikystę Nepriklausomoje Lietuvoje, kai a. a. tėvelis mums buvo nupirkęs kriketo žaidimą. Ten buvo vieliniai varteliai, mediniai kamuoliukai ir labai panašūs plaktukai, su kuriais reikėjo įridenti kamuoliuką pro vartelius. Tuo laiku tai buvo madingas žaidimas. Bet, žinia, į Rusiją mados ateina labai pavėluotai. Pradžioje, ko gero, daugiau dėl vaizdo, kad formaliai pateisintų šią savo akciją, šie NKVD kriketo „žaidėjai“ padaužydavo tais mediniais kūjais vagono grindis, sienas, lubas, atseit tikrinami, ar kuri lenta nebus atplėšta, mėginant pabėgti. Po to, atsistojo viduryje, garsiai surikdavo:

– S leva na pravo po odnomu behom!, – liepdami visiems po vieną staigiai perbėgti į kairę vagono pusę. Kol žmogus bėgdavo, užsimoję enkavėdistai nesigailėdami stengdavosi jam kuo skaudžiau suduoti mediniu plaktuku. Daugiausiai taikydavosi į galvą, veidą, kad būtų kraujo. Tai pastebėję, mes stengdavomės perbėgti kuo greičiau, užsidengę kiek įmanoma galvas rankomis, kad nesuskaldytų kaukolių. Kol vieni sadistai kūjais smaginosi „skaičiuodami“, kiti, likę lauke, su šunimis ir į mus nutaikytai vamzdžiais, pasiruošę bet kurią akimirką šaudyti, tenkinosi išsišiepę tuo vaizdu. Tai buvo neregėtas moralinis ir fizinis teroras prieš betesius ir nelaimingus kalinius,

kurie ir taip kentėjo dėl savo ir savo tėvynės nelaisvės. Perviję visus iš vieno galo į kitą, jie vėl pakaukšėdavo į vagono lentas ir išlipdavo tęsti pamėgtos pramogos jau kitame vagono. Į etapo pabaigą mes jau sugebėdavome greitai perbėgti ir išsisukti nuo smūgių.

Kitas įsimintinas sustojimas buvo pačioje Blogio imperijos širdyje. Man ir mano bendrakeleiviams tai buvo pirmasis apsilankymas „Stolicoje Sojuza Sovietskich Socialističeskich Respublik“. Vieną naktį sustojome kažkurioje stotyje. Kai perone budėjęs vagono sargybinis pamatė, kad aš nemiegu, o pro siaurą spygliuotą langelį tamsoje stengiuosi įžiūrėti, prie kokios tvirtovės čia sustojome (pamačiau aukštą „dantytą“ raudoną plytų sieną), ironiškai išsišiepė pareikšdamas: – Eto Staryj Moskovskij Kremlij! (Čia Senasis Kremlius!)

Nelabai patikėjau čekistu, kurio šiaip niekas už liežuvio netraukė. Todėl prižadinau šalia miegančius draugus, kad pasidalinčiau ta įdomia žinia. Kad gali būti ir esame visai netoli senojo Kremliaus, kur savo kabinete išsijuosęs plušo „Visų tautų Tėvas ir Mokytojas, mūsų mylimas Vadas – generalisimus draugas Stalinas Josifas Vasarionovičius“. Vagono sargybinis, pamatęs, kaip mes grūdamės prie langelių, kad tolumoje išvystume Kremliaus bokštus ar cerkvių „svo-gūnus“, išsišiepė savo pageltusius dantis ir su neslepjamu pasididžiavimu ir panieka paaiškino:

– Nū vot, i vy fašysty niedobytyje, imejetė vozmožnostj uvidetj Našū Staličū i Kremli! (Ir jūs, fašistai, turite progą pamatyti mūsų Sostinę ir Kremlių!)

– Ne tavo, o draugo Stalino dėka!, – staigiai atšovė nepasimetę.

Nesulaukęs pritarimų ir todėl aiškiai sutrikęs čekistpalais pasišalino nuo vagono kiek toliau. O mes stebėjome: nejaugi visi keliai į Sibirą veda tik pro Maskvą? Man pasirodė, kad šis bolševikas ne mums pirmiems bandė būti Maskvos gidu. Maskvoje išbuvo visą parą iki kitos nakties. Lenino iškamšos ir „Gumo-Cumo“ nematėme.

Iš Maskvos, pro Jaroslavlį, Sverdlovską dundėjome toliau į rytus ir privažiavome Uralą. Pirmą kartą gyvenime išvydau tokius kalnagūbrius. Pagal geografus tik dabar išvažiavome iš Europos. O pagal mane ją palikome jau tada, kai kirtome Lietuvos– Sovietų Sąjungos sieną.

Ilgiau sustojome Omske. Ten mums suteikė galimybę išsimaudyti. Toliau važiuojome pro Novosibirską, Krasnojarską, Taišetą, Irkutską, Zimą, Niūrą, Šubą... Važiuojome pro šimtą tunelių, kuriuos kiti Rusijos imperijos katorganinkai išrausė kalnuose.

Pralėkė Uralo kalnų virtinę, mes vėl keliavome beribėmis lygumomis bei miškais, kol pagaliau pasiekėme garsųjį Baikalo ežerą. Žiūrėjau pro langelį į jo skaidrius neaprepiamus vandenius, prisimindamas Mamą, kuri vaikystėje mane išmokė seną Rusų imperijos katorganinkų dainą apie „Žydrąsias marias – Šventąjį Baikalą“... Kur ji dabar? Kur mano broliai, seserys?

**Bus daugiau.**

## Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS**  
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL  
Tel. (708) 598-8101  
Valandos pagal susitarimą

**EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.**  
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.  
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.  
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL  
55 E. Washington, Suite 2401,  
Chicago, IL  
Tel. 708-422-8260.

## Širdies ir kraujagyslių ligos

**VIDAS J. NEMICKAS, MD**  
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.  
Chicago, IL 60652  
Kab. tel. 773-471-3300

## Chirurgai

**Dr. PETRAS V. KISIELIUS**  
Inkstų, pūslės, prostatos  
gydymas bei chirurgija

Center for Health  
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126  
630-941-2609

## Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD**  
**TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD**  
**ANDREW J. YU, MD**

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,  
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų  
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

## Akių ligos

**ARAS ŽLIOBA, MD**  
**AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**

219 N. Hammes Avenue  
Joliet, IL 60435  
Tel. 815-741-3220

## Vidaus ligos

**EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.**

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

**Skelbimų skyriaus**  
tel. 1-773-585-9500

## Lietuvoje žydėjo žibuoklės ir dygo grybai

Gruodžio viduryje Lietuvos miškuose pražydo žibutės. Dėl vis šiltėjančio klimato atbudusią gamtą netikėtai užklupo šalčiai, tačiau iš po sniego paklotės galvas kelia ir grybai. Anot miškininko Vaido Žukausko, anykštėnai pasakoja miške matę voveraičių, žaliuokių.

Apsilankius Anykščių rajono Apaniškių miške pirmiausia išgirsti triūsiantį genį. Tačiau nors šiemet dėl šiltesnio nei įprasta lapkričio ir gruodžio ne visi sparnuočiai suskubo į šiltuosius kraštus, miške triūsiantis genys gruodį – įprastas akiai vaizdas. O štai pro apsnigtą miško pak-

lotę pamatyti galvą keliančias žibutes – neįprasta. „Taip netikėtai einu per mišką, žiūriu – mėlyna spalva. Gamtoje tokios mėlynos spalvos taip ne daug yra. Žiūriu – žibutės, be to, jos taip gražiai išauge, ant didelio koto, vadinasi, seniai“, – pasakoja miškininkas V. Žukauskas. Anot jo, žmonės gruodžio pradžioje taip pat rado ir žaliuokių bei voveraičių.

Gamtosaugininkai sako, kad pastaraisiais metais šiltėjantis oras dažnai nulemia gamtos atbudimą vėlyvą rudenį ir net žiemą. Gamtos pokštai, panašūs į dabartinius, – ne pirmieji.

Lrt.lt

## Tikros eglutės – „žalesnės“ už dirbtines

Kalėdoms nukirsta eglutė yra gamtai draugiškesnis sprendimas nei dirbtinio medelio pirkimas, sako biologas iš Saint Joseph universiteto Philadelphia, PA. „LiveScience“ cituoja Clint Springer, kuris aiškina, kad pasaulyje augant susirūpinimui dėl miškų padėties, žmonės natūraliai mano, jog pirkdami tikrą medelį prisidės prie problemos gilinimo, tačiau dauguma Kalėdų egļučių šiais laikais auginamos ne miške, o specialiuose medelynuose.

Dar daugiau, turint omenyje šiltnamio dujas, tikri medeliai yra „aki-vaizdus pasirinkimas“, teigia biologas. Gyvos eglutės augdamos vykdo aktyvią fotosintezę, kuri padeda iš atmosferos pašalinti anglies dioksidą.

Tiesa, po to, kai nukertamos ir žiemos šventės baigiasi, jos dažnai

susmulkinamos į mulčią. Kaip mulčias medeliai pamažu suyra, anglies dioksidas vėl išleisdami į atmosferą, tačiau tokiu būdu tikras medelis yra „neutralus“, nes į atmosferą išleidžia tiek pat šiltnamio dujų, kiek buvo pasiėmęs, be to, daug lėčiau. Medelynai parduotas eglutes taip pat pakeičia naujais sodinukais.

Tuo metu dirbtiniai medeliai netelpa į anglies dioksido pusiausvyrą. Kuras naudojamas pagaminti plastikui, o dar daugiau anglies dioksido į atmosferą išmetama tokius medelius vežant. Kadangi per keletą metų dirbtinės eglutės savo gyvavimą baigia sąvartyne, dažniausiai nelieka ir galimybės jas perdirbti, aiškina Springer. Jis sako įtariantis, kad dirbtiniai medeliai pastaraisiais metais išpopuliarėjo, nes jie patogesni.

Lrt.lt

## • ĮVAIRŪS SKELBIMAI •

\* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais liginiais. Tel. 773-396-9232.

\* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, rekomendacijas, vairuojantis automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 773-715-5364.

\* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

## STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūsių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.  
S. Benetis, tel. 630-241-1912

\* **Joliet** rajone išnuomojamas kambarys nuosavame name. Kaina 300 dol. Tel. 630-544-1287.



# Fantastinė literatūra mane žavi iki šiol

Vis dažniau girdime, kad Amerikos knygynuose pasirodo šiuolaikinių lietuvių autorių knygos. Neseniai gavau laišką iš Lietuvos, kuriame rašoma apie š. m. birželio mėnesį New York išleistą lietuvių autoriaus knygą „Man. The Awakening“. Jos autorius – **Romualdas Drakšas**, advokatas, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto docentas. Pasirodo jaunas rašytojas rašo fantastines knygas ir jau ne vieną jų yra išleidęs Lietuvoje. Parūpo daugiau apie jį sužinoti ir supažindinti su šiuo autoriumi mūsų dienraščio skaitytojus.

– **Viename iš internetinių komentarų radau parašyta: „Nu gerai!.. Gi mano dėstytojas...“.** Taigi, kaip atsitiko, kad Romualdas Drakšas – advokatas, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto docentas tapo fantastikos knygų autoriumi?

– Fantastikos knygos man labai seniai patinka. Jau būdamas dvylikos metų į jas gerokai „įjunkau“, ir tas pomėgis metams bėgant nedingo. Ši literatūra mane žavėjo tuo, kad joje galima buvo rasti visko – mokslinių teorijų, istorinių žinių, nuotykių, įtampos ir t. t. Būtent dėl šio universalumo fantastinė literatūra mane žavi iki šiol. Plečiantis mano paties žinių ratui, atsirado įvairiausi svarstymai ir idėjos, susijusios su galimais fantastinių knygų siužetais. Galų gale mintyse susiformavo ir patys knygų siužetai, kuriuos vieną dieną aš ir nusprendžiau užrašyti.

– **Atrodo, kad Lietuvoje fantastikos romanai nėra labai populiarūs. Ar nebijojote, kad Jūsų knygų niekas neskaitys?**

– Fantastika yra tik mano hobis (pomėgis). Kai kas mėgsta žaisti kompiuterinius žaidimus, o aš beveik kas vakarą paskiriu valandą tam, kad užrašyčiau per dieną atsiradusias mintis. Štai taip, vakaras po vakaro, ir gimsta knyga. Man visiškai nesvarbu, ar kiti mane laiko rašytoju ar tiesiog rašėva, ar jiems fantastika atrodo tik vaikų literatūra. Ji man patinka ir būtent šios srities kūrybą aš linkęs toliau plėtoti.

– **Kiek fantastinių knygų jau esate parašęs?**

– Šiuo metu parašytos keturios knygos, kurios išleistos lietuvių kalba. Tai „Raganiaus karas“, „Paskutinis angelo skrydis“, „Žmogus“ (lietuviškai knyga susideda iš dviejų dalių – „Prabudimas“ ir „Kova dėl išlikimo“), „Žmonija. Maistas“ (kaip tik dabar baigiama leisti). Vieną iš „Žmogaus“ dalių – „Prabudimas“ – išversta ir išleista JAV („Man. The Awakening“), antra dalis – „Kova dėl išlikimo“ – baigiama versti ir vadinsis „Man. The Invasion“.

– **Kokia Jūsų kūrybinė virtu-**

**vė? Gimusias mintis užsirašote ant popieriaus, ar ilgai nešiojate galvoje? Kaip rašote – pieštuku, ar sėdate prie kompiuterio?**

– Mintys ar idėjos gali atsirasti bet kada – dieną, kai kada ir naktį sapnuojamos. Tada jos kiek panešiojamos, susiguli, apsitrina ir tik po to užrašomos. Pagrindines „Žmogaus“ idėjas nešiojau daugiau nei dešimtmetį, o „Raganiaus karo“ siužeto pradžia, galima sakyti, susapnavau.

Rašau tik kompiuteriu.

– **Ar turite mėgstamą fantastikos rašytoją? O gal Jūsų mėgstamiausias rašytojas visai ne fantastikos kūrėjas?**

– Tokio labai mėgstamo rašytojo nėra. Man patinka pavienės knygos. Žinoma, kai kuriuos rašytojus (pvz. Allan Dean Foster) aš vertinu šiek tiek labiau.

– **Kiek žinau, užsienyje veikia įvairiausi fantastikos mėgėjų klubai, jų nariai aktyviai susirašinėja tarpusavyje, aptarinėja knygas internetinėje erdvėje. Ar Lietuvoje yra kas nors panašaus? Jei taip, ar dalyvaujate tokio klubo veikloje?**

– Lietuvoje yra fantastikos mėgėjų klubas, bet jame daugiausia susibūrę vienos leidyklos („Eridanas“) darbuotojai ir jų draugai, todėl šis klubas yra ganėtinai uždaras. Kadangi aš nesutariu su šia leidykla (kadaiatsisakiau su ja bendradarbiauti ir pasirinkau darbui kitą leidyklą – „Eugrimas“), tad nesu mėgstamas ir anksčiau minėtame klube, todėl jo veikloje nedalyvauju.

– **Birželį pirmoji „Žmogaus“ serijos dalis „Man. The Awakening“ buvo išleista New York. Jei ne paslaptis, ko labiausiai reikėjo nežinomam autoriui, kad jo knyga būtų išleista Amerikoje – pinigų, ryšių, įžūlumo?**

– Norint išleisti knygą New York pinigų visiškai nereikėjo. Ryšių taip pat neprireikė. Gal šiek tiek įžūlumo ir drąsos.

Vieną dieną pagalvojau – o kodėl gi ne? Ir pabandžiau. Nusiunčiau keletą laišku kai kurių leidyklų, kurių duomenis radau internete, atstovams. Netrukus iš vieno jų gavau



Fantastinių knygų rašytojas Romualdas Drakšas.

Asmeninio archyvo nuotr.

laišką, kad jis nori atstovauti mano reikalus, o dar po savaitės gavau laišką, kad mano knyga susidomėjo pora leidyklų. Viena pasiūlė geresnes sąlygas, todėl su ja ir sudariau sutartį. Tiesą sakant, lygiai tokiu pat būdu šiomis dienomis baigiau tartis su viena Rusijos leidykla, kuri sutiko išsiversti „Man. The Awakening“ į rusų kalbą ir ją išleisti Rusijoje.

– **Kas paskatino Jus išmėginti pasiūlyti amerikiečių skaitytojui savo romaną?**

– Jokio lemiamo veiksnio ar paskatinimo nebuvo. Kaip jau minėjau, vieną dieną sugalvojau, kad verta pabandyti ir tai įgyvendinau.

– **Kas išvertė knygą į anglų kalbą? Ar esate patenkintas knygos vertimu?**

– Knygą išvertė JAV gimęs ir augęs lietuvis Aidas Kuolas. Jis tuo metu buvo ką tik atvažiavęs į Lietuvą, ir mes kartu žaidėme krepšinį. Aš jam pasiūliau išversti mano knygą, Aidas sutiko, sutarėme dėl sąlygų – taip gimė knyga angliakalbiui skaitytojui.

Vertimu esu labai patenkintas. A. Kuolas – labai kruopštus, atidus, bei kūrybingas vertėjas. Šiuo metu jis baigia versti antrąją „Žmogaus“ dalį. Priešingai nei pirmoje, leidžiant „Man. The Invasion“, leidėjų paprašysiu, kad knygos pirmame lape būtų nurodyta ir vertėjo pavardė.

Aidas buvo ir knygos anglų kalba redaktoriumi. Leidyklos redaktorius beveik neturėjo pastabų „Man. The Awakening“ tekstui.

– **Ar domėjotės, koks Jūsų**

**knygų perkamumas Amerikoje ir kitose šalyse, kur išleistos Jūsų knygos (Europoje, JAV, Indijoje, Australijoje ir Honkonge)? Kur Jūsų knygų gali įsigyti Amerikos skaitytojas?**

– Sprendžiant iš ataskaitų, kurias man siunčia leidykla, perkamumas tikrai nėra blogas. Man sunku atsakyti, ar ši knyga parduodama visuose knygynuose. Aš esu Lietuvoje ir negaliu sužinoti, kokiuose knygynuose ji parduodama.

Prieš mėnesį skyrčiau keletą valandų jos paieškai internete. Suradau kelis šimtus knygynų visame pasaulyje, kurių duomenų bazėje įrašyta ši knyga. Bet koku atveju manau, kad ji lengvai įsigyjama bet kuriame Amerikos didesniame mieste, o jei skaitytojas pasinaudos [www.amazon.com](http://www.amazon.com) paslaugomis, tai ją galima nusipirkti internetu.

– **Gal jau ir pabodęs klausimas – kokie Jūsų ateities planai?**

– Kiek ta ateitis siejasi su fantastinių knygų rašymu, tai planuoju nesustoti rašyti bei leisti knygas toliau. Šiuo metu įpusėjau romaną „Bėgliai. Antarktida“.

– **Ačiū už pokalbį ir linkiu kūrybinės sėkmės. Tikiuosi, kad ir Amerikos lietuviai susidomės Jūsų knygomis.**

P.S. Daugiau apie knygą galite pasiskaityti leidėjų tinklalapyje:

[www.strategicbookpublishing.com](http://www.strategicbookpublishing.com)

Kalbino

Laima Apanavičienė



Lietuvos generaliniame konsulate New York pagerbti Lietuvos kino mėninkai, kurių filmai gruodžio 4–13 dienomis buvo pristatomi didžiausiame ir įtakingiausiame pasaulio modernaus meno muziejuje New York (MoMA) surengtoje lietuvių kino retrospektyvoje „Lithuanian Cinema: 1990–2009“.

Su gausiai susirinkusiais niujorkiečiais bendravo renginio organizatorius, vyriausias MoMA filmų departamento kuratorius Laurence Kardish, režisieriai Raimundas Banionis, Šarūnas Bartas, Kristina Buožytė, Romas Lileikis, Arūnas Mickevičius, Julius Ziz, Lietuvos tarptautinių trumpametražių filmų festivalio „Tinklai“ direktorius Artūras Jevdokimovas.

Laurence Kardish pabrėžė, kad niujorkiečiai domisi Lietuvos kinu ir dėkoja už galimybę su juo susipažinti. Jis tikisi, kad Lietuvos kinas bus pristatytas ir kitose JAV miestuose.

Lietuviškų filmų retrospektyvą MoMA parėmė LR kultūros ir užsienio reikalų ministerijos bei Kazickų šeimos fondas (JAV).

**LR generalinio konsulato New York info**

Nuotraukoje: Raimundas Banionis, Arūnas Mickevičius, generalinis konsulas Jonas Paslauskas, Šarūnas Bartas, Kristina Buožytė, Artūras Jevdokimovas, Julius Ziz, Romas Lileikis Lietuvos generaliniame konsulate New York.



**A † A**  
**Dr. RENZO PARONETTO**

po sunkios ligos išėjus Amžinybėn, žmoną dr. NIJOLĘ BRAŽĖNAITĘ, dukras LAURĄ ir LIUCIJĄ su šeimomis, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Kauno „Aušros“ mergaičių gimnazijos klasės draugės:

*Marija Arštikaitytė-Uleckienė  
Elena Čiurlytė-Barnett  
Dalia Galaunytė-Augūnienė  
Danutė Katelytė-DeCesare  
Birutė Kukaitytė-Petruilienė*

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad sulaukusi 73 metų, 2009 m. gruodžio 14 d. po trumpos, bet negailestingos ligos St. Johns Hospice, Springfield, IL, mirė mano mylima žmona

**A † A**  
**VITA ZUBKUTĖ-ŽEMAITIENĖ**

Velionė bus pašarvota penktadienį, gruodžio 18 d. nuo 4 v. p. iki 7 v. v.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 19 d. 11 val. r. A. a. Vita bus palaidota Rochester, IL kapinėse.

Vietoj gėlių prašome aukoti Almos labdaros fondui.

**Nuliūdęs vyras Benius**

Laid. direkt. Butler Funeral Home, 900 S. 6th St.,  
Springfield, IL 62703, tel. 217-544-6464.

## Prisiminkime kun. Juozą Jusevičių

### Atkelta iš 8 psl.

Darbo pradžia kun. Jusevičiui buvo labai sunki. Prastas pavasaris, bažnytelė medinė, apirusi, stogas kiauras. Tuo metu parapijai priklausė apie 40 šeimų ir dar nemažai viengungių. Skolų apie 30,000 dol. Reikėjo ieškoti kelių, kaip greičiau sumažinti skolas. Buvo sunku. Lietuvių ratas retėjo. Tie, kurie liko, taip pat pradėjo nutautėti. Kai kurie jau nebekalbėjo lietuviškai. Kunigas susirūpino.

Jo pastangomis 1934 m. parapijinėje mokykloje ne tik buvo dėstoma lietuvių kalba, bet vasaros metu organizuodavo lietuvių kalbos kursus suaugusiems. Blogai tik, kad jau ne visi mokytojai kalbėjo lietuviškai.

Kun. Jusevičius nesigėdijo dirbti juodą darbą, atsisakė savo atlyginimo, buvo taupesnis už taupiausią lietuvi. Skoloms sumažinti jis organizavo įvairius renginius, piknikus, augino viščiukus parapijos ruošiamai vakarienei, bandė įvairiais būdais pritraukti kuo daugiau žmonių į renginius, norėdamas gauti didesnę pelną. Tokiu būdu mažino parapijos skolas.

Jis pats pirkto statybines medžiagas, su vyrais jas vežė ir darė remontą. 1936 metais gruodžio mėn. per bažnyčios atidarymo pokylį kun. Jusevičius ant lėkštės sudėjo visas sąskaitas, padegė ir žiūrėjo, kaip jos dega. Skola sumokėta.

Lietuvių gyvenimas tapo aktyvus. Kunigas pasikvietė iš Čikagos lietuviškai kalbančias seseles, rengė parapijos vakarienes, skaitė paskaitas. Veikė trys chorai. Kiekvieną sekmdienį vyko ketverios šv. Mišios, kurių metų giedojo chorai. Žmonių ateidavo tiek, kad netilpdavo į bažnyčią. Pastatė naują mokyklą. Padėdavo kiekvienam, kuriam buvo sunku, ar nelaimės atveju.

Netrukus ir vėl atėjo sunkus laikas – pradėjo atvykti tremtiniai. Kun. Jusevičius visus sunkumus nešė ant savo pečių. Jis su bendruomene rinko parašus iš žmonių, kurie sutiktų priimti tremtinius į savo namus. Kas dieną tris kartus per dieną važiuoda-

vo į geležinkelio stotį sutikti naujai atvykusių. Kartais važiuodavo ir į New York, surinkdavo tuos, kurie neturėjo kur važiuoti. Būdavo žmonių, kurie atvykdavo pasirinkti sveikų, darbingų žmonių. Kunigas imdavo visus, kad ir su mažais vaikais, ir veždavosi. Paskui visiems surasdavo, kur apsistoti. Kai jo paklausdavo, kiek jis gali priimti tremtinių, atsakydavo, kad visus, kiek reikia.

Per porą metų į Omahą privažiavo daugiau nei 600 žmonių. Visus reikėjo apgyvendinti, visus įdarbinti. Pats asmeniškai iškviėtė daugiau nei 200 žmonių. Kun. Jusevičius net bažnyčios rūšį suskirstė ploteliais, kur laikinai patalpino šeimas, kol jos susirasdavo gyvenamąją vietą. Kas negalėjo darbo susirasti pats, jis bet koku būdu stengėsi padėti surasti. Kun. Jusevičius su Pranu Odinu supirkinėjo namus ir nedidelėmis kainomis nuomojo juos tremtiniam.

Parapijiečių skaičius padidėjo trigubai. Bažnyčioje buvo laikomos net penkerios šv. Mišios. Jau buvo 3 lietuviai kunigai, bet rūpesčių kunigui netrūko.

Apie kun. Jusevičių Jeronimas Cicėnas „Drauge“ rašė: „jis yra tylus, pernelyg kuklus. Sykį perpiečių radau kaip vabalėlį ant sofos susirietusį ir užsnūdusį su laikraščiu; iš vakaro buvo atvežęs kelias tremtinių šeimas, kitas – iš pereinamo lagerio, bažnyčios rūšio, nukėlęs į butus; dar keliems talkinėjo darbo beieškant“.

Kun. J. Jusevičius nebuvo imponuojančios išvaizdos, buvo neaukšto ūgio. Jo rūbai dažnai atrodė suglamžyti. Kartais vaikščiodavo su šliurėmis. Nepaisant to, jo asmenybėje buvo kažkas tokio nepaprasto, kad žmonės užmiršdavo skylėtas kojines. Jis buvo pasirengęs padėti visiems, svarbu, kad lietuvis.

Jo nuopelnų visų nesurašysi. Čia paminėta tik maža dalelė. Tam reikėtų parašyti visą knygą. Tikiu, kad kito tokio kunigo Amerikoje tikrai nebuvo. Norėčiau, kad visi kun. Juozą Jusevičių prisimintų savo maldoje.

**A † A**  
**Dr. VLADAS VAITKUS**

Mylimas vyras, tėvas ir senelis, mirė 2009 m. gruodžio 12 d. savo namuose, Juno Beach, Florida, po sunkios ligos, sulaukęs 89 metų.

Vladas gimė 1920 m. balandžio 5 d. Donora, Pennsylvania, angliakasių miestelyje, lietuvių, išėivių šeimoje. Būdamas dvejų metų, su mama, broliu ir dviem seserimis grįžo į Lietuvą. Jis užaugo Žemaičių Naumiestyje, lankė Kretingos Pranciškonų gimnaziją, kur pasižymėjo kaip geras mokinys ir geras krepšininkas, ir per karą baigė gimnaziją Kretingoje. 1942 metais įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą. 1944 metais, per Antrąjį pasaulinį karą, išbėgęs iš Lietuvos į Švediją prieš artėjantį sovietų frontą, jis atvyko į JAV. Kadangi buvo gimęs Amerikoje, jis buvo pašauktas į JAV kariuomenę ir tarnavo Vokietijoje. Ten jis susipažino su pabėgėliais lietuviais studentais, tarp jų ir su būsima žmona Ona Savickaite. Po ketverių metų tarnybos kariuomenėje, jis įstojo į Bazelio universitetą Šveicarijoje, kur baigė odontologijos mokslus ir įsigijo laipsnį, DMD. Šveicarijoje įsigytas diplomats nebuvo JAV pripažintas, tai Vladas dar tris metus studijavo odontologiją University of Minnesota, kur įsigijo antrą daktaro laipsnį, DDS.

Su Ona, Vladas augino šeimą Worcester, Massachusetts, kur jis vertėsi bendra stomatologų praktika ir dantų implantacija. Jis savo žinias apie implantaciją pasidalino su Lietuvos stomatologais nuo 1974 metų. Po Nepriklausomybės atgavimo, Vladas savo lėšomis organizavo implantacijos kursus Lietuvos stomatologams. Lietuvos stomatologai 2002 metais įteikė Vladiui Šv. Apolonijos statulą ir atžymėjimą, skirtą iškiliausiam lietuvių dantų gydytojui. Jis vienintelis ne Lietuvoje gyvenantis dantų gydytojas, gavęs tokį įvertinimą.

Vladas priklausė ir dirbo JAV Lietuvių Bendruomenėje, BALFe, Ateitininkuose. Jis priklausė American Dental Association. Su Ona, augino tris vaikus katalikiškoje, lietuviškoje aplinkoje, skatino dalyvauti ateitininkų organizacijoje ir lankyti lietuviškas stovyklas Dainavoje, Neringoje, Putname ir Kennebunkporte.

Vladas buvo paprastas, kuklus asmuo, nuoširdus visiems, išmintingas ir kupinas sąmojaus. Jis atsidavęs šeimai ir savo profesijai, mylėjo Lietuvą ir gerbė Ameriką.

Atsisveikinimas įvyks šeštadienį, gruodžio 19 d. nuo 9 val. ryto iki 10 val. ryto, Gilman Funeral Home, 104 Church St., Putnam, CT. Šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo Vienuolyno koplyčioje, Putnam, CT, 10:30 val. ryto. Laidotuvės su JAV kariuomenės palyda po Mišių.

Vietoje gėlių prašome paremti našlaičius Lietuvoje ir auksas siųsti Sisters of Immaculate Conception, Memo-Orphan Care, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260-2503.

**Liūdinti šeima: žmona Ona Vaitkienė, dukra ir žentas dr. Onilė ir dr. Kęstutis Šeštokai, anūkė su vyru Lina ir Steve Scroggins, anūkės Laura ir Rima Šeštokaitės, sūnus ir marti dr. Linas ir dr. Živilė Vaitkai, anūakai Vytautas, Linas ir Kristijonas Vaitkai, sūnus ir marti dr. Paulius ir Beverly Vaitkai**

**Dalia Jakas**, gyvenanti **Blue Bell, PA**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Labai ačiū už Jūsų paramą.

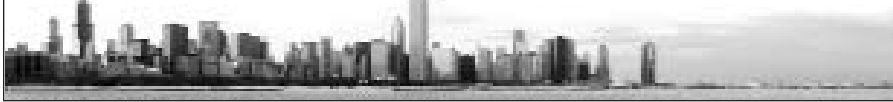
**Teklė Bogusas**, gyvenanti **South Boston, MA**, atnaujino prenumeratą Švėkšnos vidurinės mokyklos bibliotekai ir kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

**Janina Mitkus**, gyvenanti **West Bloomfield, MI**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Labai ačiū už Jūsų paramą.

**Rimas Zinas**, gyvenantis **Bethlehem, PA**, užsisakė „Draugą“ skaityti dar metams. Kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Labai ačiū.



## ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE



◆ **Kviečiame į filmo „Duburys“** peržiūrą ir susitikimą su filmo režisieriumi Gyčiu Lukšu: ketvirtadienį, gruodžio 17 d., 7 val. v. Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL; penktadienį, gruodžio 18 d., 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL; šeštadienį, gruodžio 19 d., 6:30 val. v. Balzoko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Filmo trukmė – 140 min., 2009, lietuvių k. (angliški subtitrai).

◆ **Čikagos lituanistinė mokykla** (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) kviečia visus į Kalėdinės eglutės šventę. Gruodžio 19 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje 9 val. r. 1–3 klasių moksleivių spektaklis, 11 val. r. – 4 ir 6 kl. moksleivių spektaklis. Čiurlionio galerijoje 11 val. r. vyks 5 klasės Kūčių vakaronė, JC mažojoje salėje 10:30 val. r. pasirodys 7–10 klasių mokiniai.

◆ **Visus gruodžio 19 d., šeštadienį**, nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. kviečiame į Gedimino lituanistinės mokyklos (GLM) Kalėdinę šventę, kuri vyks Libertyville Civic Center, 135 W. Church St., Libertyville, IL 60048. Programoje: GLM mokinių šventinis spektaklis „Miško pasaka“, kalėdinė mugė, lietuviškos vaišės. Norintiems prekiauti mugėje auka – 20 dol. Tel.: 847-668-1731 (Beata).

◆ **Visus nuoširdžiai kviečiame į Pasaulio lietuvių centro (PLC) Moterų renginių komiteto ruošiamas Šv. Kūčias**, kurios vyks sekmadienį, gruodžio 20 d., 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Vietas užsisakyti galite paskambinę į raštinę tel.: 630-257-8787.

◆ **Sekmadienį, gruodžio 20 d., po 9 val. r. pamaldų Cicero Šv. Antano parapijoje** (1510 S. 49th Ct., Cicero, IL) bus adventinė Agapė. Meninę programą atliks parapijos choras, vadovaujamas V. Meilutytės. Pasivaišinsite skaniais užkandžiais, kava ir pyragaičiais. Organizuoja Cicero Lietuvių Bendruomenė. Įėjimas nemokamas.

◆ **Tradicinis Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choro koncertas** vyks gruodžio 27 d. 1:30 val. p. p. Dalyvauja: kamerinis choras „Laudate Dominum“ ir solistė Lijana Kopūstaitė-Paulietė.

### IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Beverly Shores Lietuvių klubas** maloniai kviečia draugus iš arti ir toli į Kalėdinį pabendravimą, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 20 d., 2 val. p. p. Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, IN. Šv. Mišias 1 val. p. p. aukos kun. Antanas Gražulis, SJ, giedos Revitos Rudzevičienės vadovaujamas lietuvių choras. Jūsų laukia šventinė nuotaika ir vaišių stalas!

◆ **Philadelphia Vinco Krėvės lituanistinė mokykla** Šv. Andriejaus parapijos salėje gruodžio 20 d. 12 val. p. p. ruošia tradicinę V. Krėvės lituanistinės mokyklos Eglutę. Vaikučiai parodys linksmą vaidinimą „Pasiklydusios pasakos“. Po vaidinimo pas mus apsilankys lietuviškas Kalėdų senelis. Tėvelius prašome parūpinti po nedidelę dovanėlę, kurią galėsite palikti Senelio padėjėjams. Vaišės – suneštinės. Turint klausimų, prašome kreiptis į Jorūnę adresu: jorunebalciuniene@yahoo.com arba į Darių Paškevičių adresu: Rendarj@aol.com.

◆ **Informacinis susitikimas su studentų ir moksleivių stažuotių programos LISS Lietuvoje organizatore JAV LB Krašto valdybos vicepirmininke Birute Bublione** ir šios programos dalyviais gruodžio 20 d. 1 val. p. p. vyks Lietuvių piliečių klube, So Bostone, 368 W. Broadway. Susitikime dalyvaus studentai: Aista Kazlauskaitė, Raimundas Kazlauskas, Lina Maciūnaitė bei JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas ir LISS programos administratorė Rasa Ardytė-Juškienė. Registracijos formos/nuorodas ir kitas reikalingas formas galima rasti LISS tinklalapiuose: [www.stazuote.com](http://www.stazuote.com) arba [www.lithuanianinternships.com](http://www.lithuanianinternships.com)

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių Sklypų savininkų draugija atsiuntė 20 dol. auką už išspausdintus pranešimus apie kapinėse įvykstančias pamaldas. Labai ačiū.



Šią kalėdinę eglutę, papuoštą lietuviškais rankų darbo šiaudinukais, galima pamatyti Indiana Welcome Center (I-80/94 and Kennedy Ave., Hammond, IN), kur kiekvienais metais vyksta Kalėdinių eglučių paroda. Lietuvišką kalėdinę eglutę papuošia JAV LB East Chicago, IN apylinkės valdyba. Paroda vyks iki 2010 m. sausio 10 d.

**Birutės Vilutienės** nuotr.

## Artėja Kalėdos ir Naujieji metai

Geras sumanymas savo draugus, gimines, pažįstamus pasveikinti per „Draugą“. Savo laiškus su sveikinimo tekstu ir 25 dol. čekiu siųskite „Draugo“ administracijai. Mielai išspausdinsime Jūsų sveikinimus mūsų dienraštyje.

### „Drauge“ galite įsigyti kalėdaičių.

Kartu galėsite nusipirkti geriausių Kalėdinių dovanų – knygų, kompaktinių plokštelių (CD), meno albumų, atvirukų, ėsantino stiklo dirbinių bei įvairiausių suvenyrų. Kviečiame apsilankyti. „Draugo“ krautuvėlė dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p. Tel. pasiteiravimui: **773-585-9500**.



## „Draugo“ knygynėlyje

### „Lithuanian Heritage“



Gruodžio mėn. „Lithuanian Heritage“ numeris jau „kvepia“ Kalėdomis. Žurnalo viduryje, nuotraukų galerijoje – kalėdinis Vilnius. Lorraine Sherry rašo apie Kūčias New York ir Colorado, valgių kamelyje rasite Kūčių valgių receptų, o reklamoje sužinosite, kur nusipirkti kalėdinių suvenyrų.

Tačiau žurnale ne tik kalėdinės temos. Įdomu bus pasiskaityti Ramunės Zdanavičiūtės straipsnį-pokalbį

apie 3 Amerikos lietuvių kuriamą muziejų. Al Karaška pasakoja apie Dubingiuose atrastus Radvilų palikus, Raimundas Lapas – apie lietuvių kinematografininkus Amerikoje, Asta Baukutė supažindina su medinėmis Lietuvių bažnyčiomis.

Paskutinį viršelio puslapį puošia lietuviška kalėdinė eglutė, papuošta Navy Pier. Jos papuošalus padarė Marytė Kriaučiūnienė (pirma iš dešinės), o eglutės uždegimo šventėje dalyvavo LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė (antra iš dešinės), konsulato darbuotoja Agnė Vertelkaitė (pirma iš kairės) ir Balzoko lietuvių muziejaus darbuotoja Rita Janz.

Žurnalo kaina – 4.95 dol. Jį galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje, pridėdant 10.25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau žurnalų, už kiekvieną papildomą žurnalą – 2.5 dol. mokesčiai.

Kalėdų proga žurnalą 2010 metams galite užsakyti savo draugui. Vienų metų prenumerata – 29.95 dol.

Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L.A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629  
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

## SKELBIMAI

### Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis  
6247 S. Kedzie Avenue  
Chicago, IL 60629  
Tel. 773-776-8700  
Toll free 24 hr. 888-776-6742  
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.  
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.  
[www.johngibaitis.com](http://www.johngibaitis.com)  
[gibaitis@aol.com](mailto:gibaitis@aol.com)



### Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street  
Chicago, IL 60629  
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)  
Tel. 773-284-0100.  
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

### Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,  
Chicago, IL 60629  
Tel. 773-582-4500  
Valandos pagal susitarimą

### Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.  
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.  
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527  
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**